

*At' se vaše přání plní!
Nejen ta vánoční*

6 Pavel Šporcl a Bára Kodetová: Vánoce jsou pro nás láska

14 František Kinský a Matyáš Novák: Užíváme si vzájemnou harmonii

24 Srdce je symbol nejvzácnějšího citu

Pojďte s námi rozdávat radost!

**Jubilejní 10. ročník celostátního projektu
Srdce s láskou darované je tu i pro vás.**

Přidáte se k desetitisícům srdcařů?

Podrobné informace o všech ročnících projektu Srdce s láskou darované najdete
na www.srdceslaskou.cz včetně galerie všech soutěžních prací.

Srdce s láskou darované je také na Facebooku!

www.srdceslaskou.cz

Život je nádherný v každém věku

Z obsahu

6	DVOJROZHOVOR / Bára Kodetová a Pavel Šporcl:
Vánoce jsou pro nás láska, tradice a čas společně strávený s rodinou	28	TRADICE / Svatá Hora u Příbrami. Nebe je tam na dosah.
A o Vánocích zvláště
12	NAROZENINOVÁ PŘÁNÍ / Srdce s láskou darované
slaví desáté narozeniny	31	ZAMYŠLENÍ / O úspěchu, který začíná v dětství
14	DVOJROZHOVOR / František Kinský a Matyáš Novák:
Užíváme si vzájemnou harmonii. Věkový rozdíl?
Jako by se smazal, nevnímáme ho	32	NAPSALI NÁM / Babiččina vůně Vánoc
18	LETEM SVĚTEM / Vánoce, Vánoce přicházejí...	34	ZAOSTŘENO / O problém méně, když vím,
na koho se obrátit se žádostí o podporu a pomoc
22	EPIŠTOLY / O klukovských hrách, dopisech Ježíškovi
a rodinné štafetě	38	PODPORUJEME / Pro zachování odkazu.
Svatojakubské varhany potřebují pomoc
24	PŘEDSTAVUJEME / Srdce je symbol nejvzácnějšího citu,
potvrzuje Lenka Sárová Malíská, malířka
a designérka porcelánu	40	SRDCE S LÁSKOU DAROVANÉ 2023/2024
Základní informace k 10. ročníku projektu
		44	SLAVÍME / Ypsilonka slaví šedesátiny
		46	DĚTI A NOVÉ TECHNOLOGIE / S roboty to umíme
aneb Hurá do Full Volume!

Vydavatel:

ANTECOM s.r.o., Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4
IČ: 2836 2926, produkce@antecom.cz, www.antecom.cz

Redakční servis: +420 602 313 176

Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková, jednatelka společnosti ANTECOM,
vydavatelství časopisů TRADE NEWS a AGERedakce: Mgr. Miloslav Jenšík, PhDr. Věra Vortelová, Ing. Martina Hošková,
Ing. Mgr. Daniel Libertin, Štěpánka Kotrbová

Grafická úprava: Ing. Valeria Ashhab

Produkce: Mgr. Marek Jenšík

Vydání: zima 2023

MK ČR E 20841 / ISSN 1805-5524

Na titulní straně: Jana Šrejma Kačírková (autorka fotografie Karolína Ryvolová
pro Igy Centrum)

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent.

Žádné části textu nebo fotografií nesmí být používány,
kopírovány nebo jinak šířeny v jakékoliv formě

či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Rodina 10. ročníku celostátního projektu Srdce s láskou darované

Záštita

POSILANĚKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Patron

Hlavní partner

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Partneři
a
podporovatelé

Korajánek
Ve světě

Jan Vicha
spoluzakladatel projektu

milujeme
kameny.cz

Irena Chřibková
www.auditeorganum.cz

PERFORMIA

Partneři
a
podporovatelé

STUDIO
MALÍSKÁ

mailstep

AMOS
VISION

TEPfactor
team adventures

Mediální partner

age.

O pohádkových Vánocích

Jana Jenšíková,
šéfredaktorka

Máte rádi pohádky? No, že se ptám, vidíte. Kdo by je neměl rád. Vnášejí nám do duše pocit, že dobro vítězí nad zlem. Že pravá láska je silnější než smrt. Že kouzla jsou povolena a fungují. Že sny se plní, když jsme dostatečně vytrvalí. Že naděje je tu vždycky. Že nikdy nemáme říkat „nikdy“. Že si máme dávat pozor na to, co si přejeme. Že se můžeme naplno smát i plakat. A hlavně – nás dospěláky vracejí na chvíli do dětství!

Vždyť, ruku na srdce, pro všechno tohle máme rádi Vánoce. A kdybychom se zamysleli, co bychom si OPRAVDU přáli pod stromeček, většinu z nás by nejspíš jako první napadlo – aspoň na chvíli být znovu dítětem! Třeba jen na ten večer, kterému se říká Štědrý. Prožít ho bez starostí, co bude. Zažít to chvění, napětí, očekávání a přítomnost něčeho kouzelného a báječného. Užít si tu vnitřní radost z každého okamžiku. Z něčeho, co je opět poprvé. A mít při tom u sebe znovu všechny, které máme ve svém srdci.

Tak to aspoň zkusme. Jak říká Mary Poppins: „Všechno je možné. A když sníš, co je ztraceno, je znovu nalezeno. Tak hlavu vzhůru a nohy pod sebe!“

Dejme šanci našemu vnitřnímu dítěti a udělejme si letos pohádkové Vánoce. Jak na to? Jsme na pokraji dobrodružství. Nekazme si to otázkami.

Všechno
je možné,
i nemožné je
možné.

Mary Poppins

Bára Kodetová a Pavel Šporcl:

Vánoce jsou pro nás láska, tradice a čas společně strávený s rodinou

Rodina je
všechno.
Vše ostatní
je pomíjivé.
Na konci
potřebujeme
pohládit
a držet
za ruku.

Herečka a šansoniérka Bára Kodetová a houslový virtuos Pavel Šporcl tvoří překrásný pár od roku 2005. Co pár! Mezitím se z dua rozrostli v kvintet. K Bářině dceři Lily přibýly Violetka a Sophinka... A tak má Pavel kolem sebe hned čtyři temperamentní ženské. Kdo zná jeho vitální maminku Jaroslavu, je mu jasné, že tyto nejbližší ženy jsou v jeho životě těmi nejdůležitějšími bytostmi. Povídáme si na samém začátku adventu.

Pavle, nechybí vám občas v té vaší permanentní ženské přesilovce „chlapská pomoc“? Míváte po ruce bratra Petra, který je vynikajícím violoncellistou, nebo se musíte v zásadních genderových sporech spoléhat sám na sebe?

Začnu asi tím, že všechny své ženy kolem sebe nesmírně obdivuju a miluju. Na druhou stranu si přiznejme, že žádný vztah muž–žena není jednoduchý. Přeci jen jsme jedni z Marsu a druzí z Venuše, máme jinak nastavené vnímání, citlivost, životní styl. Právě tento rozdíl mne ale nesmírně baví, motivuje, obohacuje. Vždy jsem byl obklopen skvělými ženami, a protože jsem člo-

věk, který se moc nesvěřuje, nechybí mi v tomto ohledu „chlapská pomoc“. Ani můj bratr ode mne neslyšel nějaké pikantnosti, stěžování si. Zkrátka беру život takový, jaký je. A říkám si, že mám v osudu napsáno být tím králem, kterého ženy opečovávají. A to si moc užívám.

Etuda vánoční

Spojuje vás mnohé: nádherné talentované dcery, láska k hudbě, umění. I to, že oba vaši tatínkové byli skvělými herci: Jiří Kodet filmovou a činoherní legendou, Petr Šporcl byl od poloviny šedesátých let

hvězdou Jihočeského divadla v Českých Budějovicích. Otázka na oba: Jaké bývaly Vánoce v hereckých rodinách, jak na ně vzpomínáte? Hrozil „pelíškovský model“ se „samorosty a bolševickými noky“, nebo to naopak bývaly chvíle, z nichž čerpáte dodnes?

Bára: Vánoce jsou náročný čas. Všichni býváme nervózní. Už dávno to není ten klidný čas, kdy se všechno na chvíli zastaví. V naší rodině tomu nebylo jinak. Základem ovšem vždycky byla snaha o hezký večer a usebrání se. Vzpomínám nejraději na Vánoce v Těptíně, kde bylo absolutní ticho a klid. Uprostřed lesů. Pro stromeček jsme chodili s tátou do hájovny a na Štědrý den jsme vyhlíželi první hvězdu. Maminka smažila kapra a pekla cukroví. Já „pomáhala“, hrála si s duší a šupinkami. (úsměv) Na stromečku hořely pravé svíčky a občas chytly záclony. Dětsví v Těptíně bylo úplně odtržené od reality běžného života. Byla to nádhera. Stále se tam v myšlenkách vracím.

Pavel: Moje vzpomínky na Vánoce jsou nádherné, láskyplné, klidné. U nás doma se nikdy nekřičelo, nehysterčilo, ani o svátcích ne. Pokud byl jakýkoli problém, vyřešil se v klidu, nebo mimo náš dětský svět. I Vánoce byly v podobném duchu. Táta dělal kapra, máma s námi nacvičovala koledy a uklízela. Babička pekla cukroví. Dodržovali jsme různé tradice, krájeli jablíčka a pouštěli skořápky ořechů. Koledy u nás hrály celý den, po večeři jsme Ježíškovi zahráli naše vlastní verze – máma u klavíru, brácha na violoncello a já u houslí. Až pak přišel Ježíšek, na kterého jsem se nesmírně těšil. Na Štědrý večer mého dětství vzpomínám moc rád.

A co máte na Vánocích nejraději? Co se snažíte vytvářet a předávat svým dětem?

Pavel: Lásku, tradice, boží požehnání.

Bára: Tradice a společně strávený čas. Nejraději máme večeři a hraní a zpívání před stromečkem. Pohádku, kterou nikdy nestíháme, Pelíšky.

A co štedrovečerní večere u Šporclů-Kodetů? Vítězí klasika? Co z vánoční tabule jíte nebo připravujete nejraději?

Pavel: Oproti mým Vánocům nemáme kapra, ale lososa. Bára připraví také řízky a skvělý bramborový salát podle receptu její maminky, křen s jablky. Občas z tradice odbočíme, abychom byli světoví. Na loňský Štědrý den jsme například měli také sushi, které milujeme. A spoustu dalších dobrot.

Etuda bilanční

Končí rok 2023. Pavle, oslavil jste padesátku, cestujete a hrajete po celém světě, zorganizoval jste mezinárodní mistrovské kurzy Pavel Šporcl Academy, jste uměleckým ředitelem hudebního festivalu Hvězdy nad Vltavou, významně jste změnil svůj životní styl. Báro, vy hrajete v Divadle Na Jezerce, v Divadle Bez zábradlí a dalších a stále víc vstupujete do povědomí posluchačů díky své velké lásce – šansonu. Jak tento nabitý rok hodnotíte?

Pavel: Po pracovní stránce byl velmi úspěšný, i když s předcovidovým časem se to ještě nedá srovnat. Nicméně jsem byl a hrál mimo jiné v Německu, USA, na Slovensku, v Ekvádoru,

Rozdáváme
radost
a spojujeme
lidi.

< Z oslavy Pavlových 50. narozenin po koncertě v pražské Lucerně. Na snímku obklopen ženami svého srdce: dcerami Sophií, Violetou a Lily a manželkou Bárou Kodetovou

Pavel Šporcl

Světověznámý houslový virtuos, jehož ikonické modré housle pro něj postavil nejlepší český houslař Jan Špidlen, se zasloužil o popularizaci klasické hudby jako málokdo: prodal více než 230 tisíc CD, je hostem rozhlasových pořadů, pro ČT natočil cyklus o českých houslistech a oceňované Hudební perličky Pavla Šporcla seznamující děti s klasickou hudbou. Nahrává pro Hänssler Classic či Universal Music, jeho alba zahrnují repertoár od Dvořákova houslového koncertu přes Čajkovského houslový koncert, koncerty R. Strausse po kompletní Bachovy Sonáty a partyty. Jeho album Vánoce na modrých houslích, natočené s Královskou liverpoolskou filharmonií pro Universal Music Group, získalo platinovou desku během osmi týdnů a dostalo se do žebříčku TOP 10 nejprodávanějších alb roku jako jediné klasické album. Jeho album Paganiniana bylo nominováno na prestižní ocenění ICMA. Za činnost spojující lidi celého světa prostřednictvím hudby mu byla udělena cena Sri Chinmoye v New Yorku, je držitelem medaile Za zásluhy o stát.

Pákistánu. Moje padesátiny proběhly v nádherném duchu a prostředí Lucerny, s mnohými přáteli na pódiu. Ve čtyřhodinovém koncertě jsem prošel svůj repertoár, různé styly, které hraju. Byl to ohromný úspěch. I kvůli tomuto koncertu jsem shodil 12 kilogramů a našel své nové já. Začal jsem zkldňovat mysl v meditacích, naučil se spoustu nových věcí o lidské mysli, potřebách, nastavení, pozitivní energii, ve sprše každé ráno otužuju své tělo, stejně tak tělesně cvičím. Mám daleko víc energie a víc času na čtení knih. Dcery mi dělají ohromnou radost a s Bárou se máme stále stejně rádi. Takže pro mne byl tento rok opět na jedničku. (úsměv)

Bára: Pro mě byl tento rok velmi důležitý. Zpěvu se věnuju teprve tři roky. Profesionálně vystupuju od minulého roku. Vyzkoušela jsem si mnoho nových profesí, režii, produkci, učím se pracovat na sítích... Bylo toho opravdu hodně. Je to všechno výzva. A nejdůležitější asi je, že si začínám vážit sama sebe a věřit si.

Etuda plánovací

A s čím vyhlížíte rok příští? Jako manželé, rodiče, aktivní umělci...?

Bára: Ráda bych pokračovala a zdokonalovala se ve zpěvu a měla možnost pracovat co nejvíc. Také se těším na společnou dovolenou. A na každou chvíli, kterou budeme mít jen pro sebe.

Pavel: Čeká mne mnoho koncertů, festivalů i Akademie. Podzimní turné. Obrovský projekt, o kterém ale zatím nemohu mluvit. Jako tátu snad každodenní a normální život mezi svými blízkými.

Vyrazíte na své první velké společné turné. Jak se těšíte na Vánoce na modrých houslích?

Pavel: Moc. Koncerty navazují na stejnojmennou desku, kterou jsem nahrál s Královskou liverpoolskou filharmonií, s nádhernými aranžemi slavných skladeb i koled. To vše a mnohem víc zazní i na letošním turné s komorním orchestrem, na které jsem pozval i Báru jako mého hosta. Bára nádherně zpívá, už jsme spolu s velkým úspěchem vystupovali, a tak je přirozené, že rozšiřujeme společný repertoár. Na tyto Vánoce jsme připravili speciální verzi některých skladeb J. S. Bacha, ale o tom víc řekne Bára...

Bára: Já naše společná vystoupení vyhlížím s respektem a lehkou nervozitou. Bude to opět úplně jiná zkušenost. Zpívám Bachovy skladby a Ave

Maria... Jsou to opravdu těžké věci a já k nim přistupuju s velkou pokorou.

A otázka jen pro Báru: Spolu se svou sestrou Karolínou hrajete v Divadle U Valšů Štědrý Štědrý den. Vaše sestra hru napsala, vy zrežisovala. Není to začátek nové kariéry?

To představení je překrásné. Letos se bohužel nenašel volný termín, ale příští rok se tomuto projektu budeme věnovat víc. Režie je svobodná a radostná práce. Já si dlouhodobě režíruju recitálové programy. Režijně jsem měla na starosti i Pavlův poslední klip, který se právě dokončuje v postprodukci a brzo vyjde ven – Feeling Good. Náměty, příběhy, propojování, komponované večery poezie, je toho mnoho, co mě baví. Věřím, že si další příležitosti tvořit najdu. A třeba si i ony najdou mě.

A jedna jen pro Pavla: Těšíte se na Hvězdy nad Vltavou? Jak těžké je v současné době organizovat festival krásné hudby?

Samozřejmě se moc těším. Přípravujeme již 3. ročník festivalu, který přináší do Českých Budějovic a celého Jihočeského kraje skvělou hudbu a výjimečné muzikanty. Máme přichystaná nějaká překvapení, abychom festival opět dále posunuli. A jestli je to těžké? Co dnes není? Ale s entuziasmem a energií, co máme, se ničeho nebojím.

Etuda usebraná

Co je pro vás oba v této etapě vašeho života důležité? Čeho si více vážíte, nebo naopak co postrádáte víc než třeba v roce 2005, kdy jste se seznámili?

Bára: Co se mění, jsou priority. Dřív to bylo postavit dům, vychovat děti, vytvořit zázemí. Vždycky za tím vším byla láska, mnoho kompromisů, pochopení a trpělivosti. To stále přetrvává, jen je teď všechno takové vyklidněné. Je víc času na tvorbu, mou práci. Postrádám energii, co jsem měla tenkrát. Byla jsem jako buldozer. Teď po všech operacích, dětech a stavbách domů, stěhování i Pavlovi vyřízení jsem už jen motoráček, co do kopce trochu funí. *(smích)*

Pavel: Já takhle vůbec nepřemýšlím. Jsme tady a teď. Vždycky jsem si vážil života, zdraví, lidí kolem sebe. Samozřejmě se všechno kolem vyvíjí, někteří lidé odcházejí, jiní přicházejí, někdy je lépe, někdy ne tak dobře. Základ mám ale, myslím, stejný, stále si dávám pro mnohé nesmyslné cíle, hledám nové podněty, učím se nové věci, rostu, stále chci být dobrým člověkem a do života dávat sto procent.

Brali jste se v symbolický máchovský den lásky: prvního května 2015. Je pro vás láska stále VŠECHNO?

Pavel: Pro mne určitě ano, i když je to jen část celistvosti života. Jeden z mých životních cílů je, že budu vždy obklopen láskou. A také, že budu lásku rozdávat.

Bára: Pro mě ano. Rodina je všechno. Vše ostatní je pomíjivé. Na konci potřebujeme pohladit a držet za ruku.

Etuda rodinná

Ovace vestoje, plné sály, prodané nosiče jsou nádherné. Ale to nejkrásnější, co po vás jednou zůstane, jsou vaše děti. Sledujete

zpovzdálí, jak a kudy kráčí, nebo se je snažíte s rozumem usměrňovat, ukazovat jim ty správné chodníky? Jací jste rodiče?

Bára: Nezlobte se, ale já svou roli matky nedokážu popsat. To by dokázaly mé dcery. Co mě nesmírně těší, je, že mám jejich důvěru a že se mi svěřují. Přijdou pro radu. Vědí, že mnohé dokážu spravit. Co nedokážu, je žít jejich zklamání. Bolí mě u srdce, když vidím zkušenosti, které si musí nasbírat samy. Nejtěžší je nechat je dělat své chyby a čekat s otevřenou náručí. Na rozdíl od mých rodičů jsem, myslím, pozornější k jejich pocitům, hodně chválím. Nicméně já jsem byla vychovaná dobře. Jsem vděčná svým rodičům za mnohé. A neměnila bych.

Pavel: Mnoho věcí se nám ve výchově podařilo, i když samozřejmě ne všechno. Stále jsme jen lidi, rodiče. Každý táta a máma vám potvrdí, že být rodičem je velmi těžké řemeslo, které nás bohužel nikdo nenaučil. I naši rodiče dělali chyby a ve světle dnešních psychologických poznatků a moderních přístupů asi velmi významné. Pro dnešní generaci rodičů, tedy pro nás, je velmi těžké se orientovat, co je vlastně správné, jaký přístup je ten nejlepší. Velmi jsme se tedy snažili naše děti vychovat tak, aby byly zdravě sebevědomé, věděly, jak se chovat ve společnosti, ke starším lidem, s rozumem usměrňovat. Ne vždycky to bylo jednoduché, ale snad se nám to i vlastním příkladem podařilo. Teď už si budou muset cestu vyšlapávat samy, i když tam vždy pro ně samozřejmě budeme.

Etuda profesní

Kdybyste, Pavle, nebyl houslistou a vy, Báro, herečkou a šansoniérkou, čím byste

Bára Špordová Kodetová

Česká herečka a zpěvačka pocházející z více než dvě století starého uměleckého rodu. Mezi její předky patří herci Vendelín Budil, Jiří Steimar či sochař Jan Kodet. Jejím otcem byl herec Jiří Kodet a babičkou herečka Jiřina Steimarová. Je to umělecká osobnost mnoha tváří a talentů. Za svou kariéru účinkovala v těch nejprestižnějších pražských divadlech – Činoherním klubu, Viole, Studiu DVA, Spolku Kašpar, v Řeznické a na dalších scénách. Pět let byla členkou Národního divadla v Praze. Momentálně účinkuje v Divadle Bez zábradlí a v Divadle Na Jezerce.

Z poslední doby připomeňme její účinkování v seriálu Lynč nebo hlavní roli v televizním filmu Vedlejší příznaky, pro který napsala námět a spolupracovala na scénáři. Její láskou a koníčkem se stal zpěv, především šanson. Hostuje na českých pódiích s vlastním pořadem šansonů a vzpomínek.

↳

Bára a Pavel se brali po deseti letech vztahu v roce 2015. A bylo to krásné. Na snímku s dcerami a maminkami

^
Společné koncertování jim dělá radost. Na snímku v Lucerně na koncertě k Pavlovým 50. narozeninám

**Přejeme
klid a mír
v duši. Lásku
a pohodu.
A milované
lidi kolem
sebe.**

chtěli být? Oba jste nesmírně úspěšní lidé: Existuje recept na úspěch? Je to tvrdá práce? S odstupem a zkušeností abrahámovin: Existuje člověk, který zásadním způsobem ovlivnil vaši kariéru, nasměroval vás tím správným směrem?

Pavel: Odpověď na tuto otázku by zabrala celou knihu. Velmi zjednodušeně – nejdůležitější je vášeň. Bez vášně bych nikdy nedosáhl toho, kde a čím jsem. Vášeň k hudbě a houslím mne táhla dopředu, když jsem musel přeskočit překážky nebo byl unavený. Naopak mi dodávala energii, smysl, kreativitu, nabíjela mne před koncerty i mezi nimi... Nechtěl bych být nikým jiným než houslistou. Moje podstata je totiž rozdávat radost a spojovat lidi. A v tom mi housle nesmírně pomáhají.

Bára: Na tuhle otázku se těžko hledá odpověď. Jsem ráda tím, čím jsem. Herečkou jsem chtěla být od útlého mládí. Vyprávět příběhy, tvořit, číst, recitovat, zpívat. Přinášet emoce, otázky, hledat odpovědi na svět a život. Mám to v genech a můj život by se vždycky točil kolem umění. Nemyslím si, že existuje nějaká univerzální rada, jak žít svůj život. Ale obecně platí, že když máte respekt k sobě samému, jde všechno lépe. Důležité je mít cíl. Naslouchat své intuici. A také samozřejmě mít v životě trochu štěstí. A recept na úspěch? Štěstí, tvrdá práce, mít cíl a jít si za ním.

Od malička jsem byla obklopena velkými osobnostmi české kultury. Ať už herci, režiséry,

muzikanty, výtvarníky. Měla jsem to štěstí, že jsem své první krůčky na jevišti mohla dělat ve slavném Činoherním klubu. První angažmá jsem měla v Národním divadle. Každé jednotlivé setkání, naslouchání, kontakt s těmito lidmi mě ovlivnil a obohatil. Mohla bych vyjmenovat desítky lidí. Ráda vzpomínám na všechny.

Etuda srdeční

Náš časopis je již desetiletí spojený s celorepublikovým projektem na podporu tradičních mezilidských hodnot, jako jsou láska, přátelství, úcta a rodina, jmenuje se Srdce s láskou darované. Kdo by, třeba i z těch, kteří už mezi námi bohužel nejsou, dostal srdce s láskou darované od vás?

Bára: Můj táta.

Pavel: Tatínek i maminka, nejlepší rodiče na světě. Můj první učitel houslí Ladislav Havel, který mne naučil housle a hudbu milovat. Daroval bych toto srdce každému, kdo nemyslí jen na sebe, ale dělá věci i pro druhé. Ono se mnohdy stačí jen usmát, abychom druhého člověka potěšili. Bohužel je kolem nás usměvavých lidí, zdá se, čím dál méně. A tak každý, kdo takto obdaruje svého bližního, by si zasloužil srdce s láskou darované.

Můžeme vás na závěr požádat o vaše malé vánoční přání našim čtenářům, lidem dobré vůle?

Pavel: Přeju všem hlavně klid, pohodu, mír a lásku. Aby měli vaši čtenáři někoho blízko sebe, se kterým se mohou o své radosti i starosti podělit. A abychom se ve zdraví sešli se svými bližními na stejném místě i za rok.

Bára: Všem bych popřála klid a mír v duši. Dostatek úcty a vzájemného respektu. Zdraví samozřejmě a nadhled.

*Text: Štěpánka Kotrbová
Foto: archiv P. Šporla a B. Kodetové*

DÍKY VÁM JSME OPĚT ÚSPĚŠNÍ

Pojišťovna roku

1. místo
Autopojištění

2. místo
Pojištění občanů

3. místo
Životní pojištění

3. místo
Pojištění průmyslu
a podnikatelů

Zlatá koruna

1. místo
Pojištění pro podnikatele

2. místo
Povinné ručení

Hrdý partner
celostátního projektu

ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA

Děkujeme!

Srdce s láskou darované slaví desáté narozeniny

A přicházejí další gratulanti!

„Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očím neviditelné,“ říká liška ve slavné pohádce Antoina de Saint-Exupéryho. Srdce je odjakživa symbolem těch nejušlechtilějších vlastností, jako je empatie, доброта, obětavost či laskavost. A pokud někdo daruje srdce, dává tím druhým právě tyto kvality a zároveň ukazuje, že vlastnosti jako lhostejnost, sebestřednost, přezíravost či arogance jsou mu cizí. A protože všichni chceme žít ve společnosti, která je vnímavá a nápomocná, máme z projektů, jako je Srdce s láskou darované, radost a přejeme si, aby jich přibývalo.

Milé Srdce, vše nejlepší k desátým narozeninám.

Matyáš Novák,
klavírista

Od malička vnímáme srdce nejen jako orgán, ale především obrazně: symbolizuje lásku, laskavost, to, že máme srdce na pravém místě. Myslím, že i většina z nás dospělých někdy v dětství vytvářela srdíčka a věnovala je třeba maminkám k jejich svátku. Srdce s láskou darované nese myšlenku lásky jako nejsilnějšího mezilidského vztahu, který se nedá koupit.

Blahopřeji k desátému výročí a přeji hodně nadšení a radosti do dalších let.

František Kinský,
správce rodového majetku, moderátor a organizátor kulturních akcí

Srdce s láskou darované považuji za úžasnou myšlenku. Zvlášť v současné době, nemyslíte? Srdce je to nejčistší, nejupřímnější, nejdůležitější, co druhým můžeme dát. Mladí lidé ho mívají čisté a na tom správném místě. Jde jen o to, aby jim tam vydrželo co nejdéle. A právě Srdce s láskou darované jim v tom může pomoci. Pomoci uvědomit si, že v životě vlastně opravdu záleží jen na pár důležitých hodnotách. A láska, úcta a přirozená lidská slušnost jsou ty nejzásadnější. Snažím se každý večer z pódia kus svého srdce divákům dávat. A jsem šťastná, když to vnímají a přijímají a vrací nám to úsměvy a potleskem.

A tak bych pro změnu chtěla Srdci s láskou darovanému zatleskat i já a popřát mu do další desítky „hodně diváků s čistým srdcem“.
S úctou

Jana Šrejma Kačírková,
operní pěvkyně, trojnásobná držitelka Ceny Thálie

Přejeme projektu Srdce s láskou darované, aby dál rozdával radost jak účastníkům, tak obdarovaným. Aby byl zdravý, sebevědomý a i nadále podporoval tradiční hodnoty, jako je láska, porozumění, sounděžitost, kterých není kolem nás nikdy dost. Zkrátka – všechno nej k Tvým desátým narozeninám, Srdce!

Bára Šporclová Kodetová, herečka a zpěvačka,
Pavel Šporcl, houslista

František Kinský a Matyáš Novák:

Užíváme si vzájemnou harmonii

Věkový rozdíl? Jako by se smazal, nevnímáme ho

Je mezi nimi více než půlstoletí. Oba se narodili v Hradci Králové, mají tu své kořeny a silná pouta k východním Čechám. František Kinský a Matyáš Novák.

Naslouchejme
si, snažme se
si porozumět
a budme
k sobě
tolerantní
a hodní.

František Kinský, potomek slavného šlechtického rodu, se stal se svým sametovým hlasem, intelektem a přívětivostí průvodcem světem, který byl pro česká média a české diváky desítky let tabu. Modrá krev trhala divácké rekordy a z Františka Kinského udělala hvězdu.

Matyáš Novák letos v listopadu převzal Hlávkovu cenu pro nejlepší vysokoškolské studenty. Jeden z nejtalentovanějších a nejvýraznějších klavíristů své generace, který si v devatenácti zahrál v newyorské Carnegie Hall, vítěz nesčetného množství interpretačních soutěží a osobitý muzikant i člověk.

Nyní v prosinci tyto dvě osobnosti společně vyrazí do pěti českých měst s pořadem nazvaným jednoduše Vánoce 2023. Oba v něm dělají to, co umí nejlépe: František hovoří a Matyáš hraje...

Oba pocházíte z Královéhradecka. Ale jak jste se vlastně potkali?

FK: Potkali jsme se v roce 2019 v Zrcadlovém sále našeho zámku v Kostelci nad Orlicí na soukromém koncertě ansámblu Barocco sempre giovane, kde Matyáš vystupoval jako sólista. Hrál překrásně.

MN: V roce 2019 jsem vystupoval v Novém zámku na akci pro příznivce festivalu Pardubické hudební jaro. Tam jsem poprvé potkal Františka Kinského a manažerku Janu Dioszegi. Ta pochází z Hradce Králové stejně jako já, a tak mi nabídla, že mě odveze po akci domů. Tahle náhoda dala vzniknout krásné spolupráci, za kterou jsem moc rád.

Vaše Vánoce 2023 navazují na úspěšný pořad, který v době covidového lockdownu sledovaly

desítky tisíc diváků na internetu. Chyběl vám tehdy kontakt s diváky?

FK: Nejsem vystudovaný umělec, ale kontakt s lidmi, diváky a návštěvníky mám velmi rád. Dělán komentované prohlídky zámekské expozice Nového zámku. Díky seriálu Modrá krev jsem často zván na besedy a setkání, a ty mě baví, těší i nabíjejí. Nejen že nám v lockdownu scházelo osobní mezilidský kontakt, ale chtěli jsme v těžké době alespoň prostřednictvím obrazovek přinášet lidem radost a povzbuzení do jejich domovů. A se stejnými pocity vůči publiku teď naživo pokračujeme.

MN: Kontakt s posluchači jsem samozřejmě velmi postrádal. Naprosto skličující bylo, že nikdo z nás nevěděl, jak se bude celá situace vyvíjet, kdy a zda vůbec se možnost živých vystoupení vrátí. Velmi obdivuji Františka Kinského a Janu Dioszegi, že se rozhodli v době pandemie pro realizaci projektu, jehož záměrem bylo potěšit příznivce a fanoušky, kteří by za normálních okolností přišli na živé koncerty do prostor Nového zámku. Myslím, že většina posluchačů si nedokáže představit, jak náročné je taková setkání připravit. Samozřejmě, že žádné online vysílání nemůže nahradit živý koncert a že kontakt s publikem je klíčový. Na druhou stranu si trůfám tvrdit, že v online variantě jsme realizovali nápady, které by živě provozovat nešly, například bylo možné natočit zvlášť moji hru na housle a na klavír. Po spojení obou partů jsem mohl doprovázet sám sebe, což by na živém koncertě nebylo možné.

Blíží se Vánoce a pro Františka i narozeniny. O čem vlastně Vánoce podle vás jsou? A jak se slavily a slaví Vánoce u Kinských a u Nováků?

FK: Vánoce jsou svátky setkávání i rozjímání a současně jsou i svátky veselí a radosti. Oslavují narození Ježíška. Je to čas, kdy jsme rádi spolu a chceme potěšit své blízké. Vánoční svátky jsou imunní vůči každé ideologii. Přežily jich už v průběhu staletí mnoho a stále jsou svou duchovní podstatou stejné. Věřím, že poselství Vánoc přežije i nadále. U nás se slavily Vánoce se vším, co k nim patří: stromček, koledy, společná slavnostní večere, dárečky, půlnoční mše.

MN: Vánoce pokládám za jedno z nejkrásnějších období v roce. Výrazně k tomu přispívá jejich duchovní podstata. Připomínáme si křesťanské hodnoty, na kterých stojí západní civilizace, a také zázrak zrození. Scházíme se s rodinou a přáteli, připravujeme tradiční pokrmy a prostřednictvím vánočních zvyků udržujeme kontinuitu s našimi předky. Když jsem byl malý, trávil jsem vánoční

svátky pravidelně u obou babiček. To už sice možné není, ale tím, že s rodiči a bratrem na prarodiče vzpomínáme, jsou stále tak trochu s námi. Vánoce u Nováků jsou podobné jako ve většině českých domácností: slavnostní, nazdobené a vonavé. Milujeme koledy, hlavně ty české, a tatínek je velkým fanouškem Rybovy České mše vánoční. Tu poslouchá vždy s dostatečným předstihem. Pokud jde o koledy, tak to byly jedny z prvních skladeb, které jsem se naučil. V batolecím věku jsem jich uměl kolem třiceti a dodnes je považuji za hudební skvosty.

Oba jste nejen interprety, ale i autory pořadu. František píše slova, Matyáš noty. Co potřebujete pro to, aby se vám dobře tvořilo? A co pro vás znamená, co vám přináší a bere vaše práce?

FK: Autorkou programu je Jana Dioszegi, která pořádá i vánoční turné. Mé texty vznikají na základě rešerší Jany a následných konzultací nás tří i s Matyášem. Na mě je je přednést a případně přímo během představení rozvinout podle vlastní fantazie či atmosféry v hledišti, občas doplním vzpomínky na Vánoce z dob mého dědečka. Umělcem je Matyáš, který na klavír hraje své vlastní fantazie a slovem provádí celou hudební část našeho společného vystoupení. Podobné projekty

Radujme se
z maličkostí.

Ukazujeme,
že stereotypy
jako starší
versus mladá
generace
jsou zkrátka
stereotypy.

nejsou hlavní náplní mé práce. Tou je správa svě-
řeného rodového dědictví. Naopak při podobných
akcích, jako je náš vánoční program, si vrchovatě
užívám všech představitelných emocí: určitého
napětí a trémy před výkonem, interakcí publika
během vystoupení, mnohdy skutečně úžasných
a dojemných ohlasů i smíchu a potlesku v hledišti.
Po skončení našeho společného programu násle-
dují autogramiády, kde se s lidmi setkáváme osob-
ně. Jejich zájem mě velmi těší a vážím si ho.

MN: Když vytvářím své fantazie, je to vzrušující
proces. Zároveň ale také velká dřina, protože se
stává, že inspirace nepřichází. Někdy se skladba
zrodí tak nějak sama, někdy se složitě cizeluje ně-
kolik měsíců. Hudbu velkých mistrů charaktri-
zuje fakt, že plyne zcela nenuceně, bez zřetelných
švů a násilných změn, a o to se snažím i ve svých
kompozicích. Vždy je nesmírně důležité, aby
skladba dávala smysl jako celek. Někdy mě hudeb-
ní myšlenka napadne i ve velmi hlučném a zdánli-
vě neinspirativním prostředí. Na otázku, zdali mi
moje práce něco bere či dává, odpovídám vždycky
tak, že je pro mě hudba již od narození naprosto
přirozenou součástí života. Beru ji zcela samozřej-
mě a vůbec si nedovedu představit, že by nebyla.
Pocity po provedeném koncertě jsou nepopsatelné
a ta euforie je v nejlepším slova smyslu návyková,
proto se umělci i ve velmi pokročilém věku stále
vracejí na koncertní pódia.

**Z čeho vychází kouzlo a divácký úspěch
synergie dvou osobností, které věkově dělí celé
půlstoletí? Co dneska chybí mladým? A jaká je
starší generace?**

FK: To nevím. Asi to byla šťastná náhoda, která
nás svedla dohromady. Možná je na nás poznat,
že nás to spolu baví, že jsme objevili společný
zájem: touhu potěšit lidi, a tak věkový rozdíl ne-
vnímáme. Jako by se smazal jak mezi námi, tak
i mezi diváky.

MN: Moje maminka s oblibou tvrdí, že jsem se
narodil jako důchodce. Pravda je, že jsem si se
seniory vždycky velmi rozuměl, mé koníčky jsou
pro mladou generaci netypické a celkově jsem po-
měrně konzervativní. Mám rád staré věci, které
mají historii a vyprávějí příběh, nejsem přízniv-
cem módních výstřelků, nikdy jsem nevyhledával
poslední technologické vymoženosti. V mnoha
směrech je František ten progresivnější, například
v oblékání 😊. Myslím, že tohle je další výhoda
naší spolupráce. Ukazujeme, že stereotypy jako
starší versus mladá generace jsou zkrátka stereo-
typy, byť většinově asi platí.

**Kdybyste měli vybrat jednu věc, kterou byste
chtěli popřát lidem v téhle zemi, co by to bylo?**

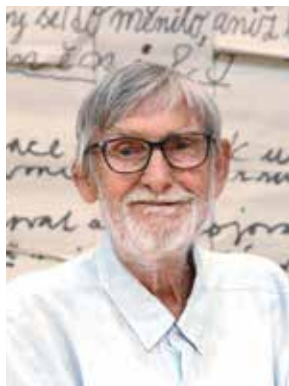
FK: Naslouchejme si, snažme se si porozumět
a budme k sobě tolerantní a hodní.

MN: Chtěl bych popřát nám všem: radujme se
z maličkostí a užívejme si okamžiky, kdy nám nic
a nikdo nechybí. Život se může znenadání „zaš-
modrchat“ a to, že nám nic nechybělo, zjistíme,
až když tohle privilegium ztratíme.

*Text: Štěpánka Kotrbová
Foto: Zdeněk Fabiánek*

Jedno z předních českých divadel
je tu s námi už 60 let!
A je také patronem našeho projektu
Srdce s láskou darované.

Předsedou poroty je tvůrce
a zakladatel Studia Ypsilon Jan Schmid

Do projektu Srdce s láskou darované se mohou dále zapojit:

Martin Dejdar

Petr Vacek

Jan Jiráň

Jiří Lábus

Jiřina Vacková

Pavel Nový

Jana Synková

Petr Vršek

Vánoce, Vánoce přicházejí...

Šťastné a veselé přicházejí do různých končin a je krásné podívat se očima různých národů, jak se tyto svátky slaví u nich doma. Děkujeme přátelům z pěti zemí – Slovenska, Srbska, Nizozemska, Ukrajiny a Spojených států amerických, že nám přiblížili právě ty své zvyky, tak jak je znají z vlastních rodin.

Katarína, Slovensko: Vzpomínka na slovenské Vánoce mi zůstane v srdci

Dnes sice bydlím v Čechách, ale vzpomínka na slovenské Vánoce mi zůstane v srdci už napořád. Tento čas byl pro naši rodinu vždycky důležitým obdobím nejen z pohledu křesťanského svátku, ale hlavně proto, že jsme se všichni mohli sejít a strávit spolu pohodové dny. Náš vánoční den 24. prosince začínal zdobením stromečku, což měl vždy na starosti tatínek a my děti jsme asistovaly. Nejvíc nás bavilo všet bonbony salonky a čokoládové kolekce, samozřejmě proto, že jsme tajně ujídali. Během dne jsme měli jen jedno jídlo, a to tradiční slovenskou kapustnicu neboli zelňačku, která byla ale postní, takže bez masa. Občas jsme se snažili i o celodenní půst, abychom spatřili zlaté prasátko, ale těch lákadel bylo kolem nás tolik, že jsme ho nikdy neviděli.

Na co ale vzpomínám nejradši, byl čas strávený společně s celou rodinou při štědrovečerní večeři. Ta nám trvala i dvě hodiny. Začínali jsme modlitbou, kterou jsme poděkovali za to, že můžeme být spolu, a za jídlo, na kterém jsme si mohli pochutnat. Následovala oplatka pomazaná medem a křížek medem na čelo, abychom byli celý příští rok zdraví. Dalším chodem byla již zmiňovaná kapustnica, smažená ryba s chlebem, sladké opekanice (buchtičky) s mákem a nakonec ještě brynzové halušky. Všechny tyto dobroty byly směsicí tradičních vánočních jídel, která si do společné domácnosti přinesli maminka s tatínkem ze svých rodin. No a po večeři jsme se konečně dostali k rozbalování dárečků a den zakončili půlnoční mší v kostele. Další sváteční dny jsme strávili návštěvami širší rodiny a užíváním si klidu a pohody.

Nataša, Srbsko: Příprava na Vánoce by měla probíhat hlavně uvnitř nás

V Srbsku slavíme pravoslavné Vánoce, v srbštině Božić, a to 7. ledna. Na Božić se dárky většinou kupují jenom dětem, dospělým méně často. Díky tomu zbývá více času na přípravu, která by měla probíhat uvnitř nás.

Věřící se postí šest týdnů před Vánocemi, případně kratší dobu. Narození Kristovo si nejen připomínáme, nýbrž z hlediska věčnosti se ho také účastníme. Proto nám tato příprava pomáhá soustředit se myšlenkově a v srdci. Všude kolem nás lze vidět mnoho různých představ Ježíšova narození, v inscenacích, na obrazech, v hudebních, výtvarných či jiných formách. Nejlépe je však pokusit se o setkání s Kristem přímo u pramene, tedy při čtení Písma svatého v kostele a při modlitbě. Ve vánočních dnech se na bohoslužbách v kostelích čtou proroctví zvěstující narození Kristovo. Čtou se části Evangelia, tj. Ježíšův rodokmen, zjevení se anděla Marii, události kolem narození, příchod pastýřů a mudrců od Východu a další. Tyto chvíle předvánočního období jsou nejkrásnější a nejnaplněnější.

Na Vánoce se ovšem dodržují také různé národní zvyky a jeden z hlavních v Srbsku je takový, že hlava rodiny na Badnji dan (Štědrý den) vnese do domu badnjak (dubové větvičky symbolizující život). Tím neoficiálně svátek začíná. Pod stůl dáváme trochu slámy, která symbolizuje jesličky, a na stole je sušené ovoce jako dary mudrců. Zapalování badnjaku na určených místech u kostelů připomíná oheň, jímž byla zahřáta betlémská jeskyně. Symbolizuje také oheň, který nyní hřeje naše srdce vírou. V hlavní den Božiče se celá rodina schází u bohaté hostiny. Šíří se radost ze svátku, voláme: Kristus se rodí! Oslavujte ho!

Maartje, Nizozemsko: Scházíme se celá rodina a trávíme spolu tři dny

V Nizozemsku se na Vánoce začínáme chystat s příchodem prosince. Dětem vykládáme příběh o Santa Clausovi, který se svými pomocníčky „pietermannen“ přijíždí na bílém koni do Nizozemska ze Španělska, aby tu roznášel dárky. Naši zemi Santa opouští po 5. prosinci, a toho večera děti u nás čekají na své dárky u dveří. Pak už přípravy na Vánoce propukají naplno.

Kupujeme vánoční stromek a zdobíme své domovy. Čím dál častěji se výzdoba neomezuje pouze na vnitřní prostory domu, ale přidáváme i spoustu světél zvenku – abychom tak rozzářili tmavé zimní dny. Většina z nás také na dveře od domu věší věnec, někdo si ho tvoří sám, jiný kupuje v obchodě.

Naše vánoční svátky začínají 24. prosince. Scházíme se celá rodina a trávíme spolu tři dny. Někdy jdeme i do kostela. Nejdůležitější je, abychom byli spolu a prožívali klidné období, třeba u hraní deskových her nebo sledování filmů. Pod stromček si nadělujeme dárky. A samozřejmě jíme společně sváteční večeři. Typické tradiční jídlo už nemíváme, ale dá se říct, že se vždycky snažíme vytvořit něco výjimečného a úžasného, což může vypadat různě v různých rodinách. A nemusí to být nic typicky nizozemského, ale klidně směsice pokrmů z různých kultur celého světa. Sváteční tabule jsou nádherně vyzdobené, můžete si i vyrobit krásné kartičky popisující menu, které budete letos servírovat. Nu, a protože k dobrému jídlu patří dobré pití, popijíme pivo či víno. Většinou víno. Mnoho lidí dnes také o Vánocích chodí na sváteční oběd nebo večeři do restaurace.

Olja, Ukrajina: K tradicím se vracíme

U nás doma se vždy slavily Vánoce v lednu, podle juliánského kalendáře. V poslední době však stále více lidí na Ukrajině začíná slavit v prosinci, stejně jako je tomu v Čechách. Také dodržování tradičních zvyků se mění – nejdříve je všichni doma dodržovali, pak opouštěli, a nyní se k nim s probuzeným národním vědomím opět hrdě vracíme.

Před samotnými Vánocemi máme čtyřicet dní držet půst, přísně vzato bychom neměli jíst žádné maso, vejce, nepít alkohol, o víkendu bychom si mohli dát rybu. V naší rodině takto přísný půst nedodržujeme, ale stále toto postní období vnímáme jako dobu, kdy se snažíme žít zdrženlivě a stravovat se střídavě. Váš Štědrý večer se u nás jmenuje Svatý večer a slavíme ho tedy buďto postaru 6. ledna, nebo nově 24. prosince. Štědrovečerní večere se skládá z dvanácti chodů. Hlavním chodem je kuřa. Je to sladká kaše z krup, do které přidáváme mák, rozinky, ořechy a med. Nesmí chybět ani boršč, ryba, houby a vareniky (těstovinové taštičky). K tomu pijeme domácí uzvar, což je sušené ovoce zalité vroucí vodou.

U štědrovečerního stolu se vždy schází celá rodina. Vzpomínáme i na ty, kteří tu s námi již nejsou. U stolu proto vždycky prostřeme i pro naše zemřelé babičky a dědečky. Stromeček u nás doma nezdobíme a dárky si nedáváme, ale menší děti, asi tak do deseti let, chodí druhý den ráno na koledu po vesnici a od lidí dostávají sladkosti, pečivo nebo peníze. A pokud nějaký koledníci na Vánoce přijdou k nám, máme z toho radost a vnímáme to tak, že do našeho domu a rodiny přináší štěstí.

Bradley, Spojené státy americké: Vánoční pyžama, společné sledování filmů a návštěva prarodičů

Některé vánoční zvyky jsou pro všechny americké rodiny stejné, najdete zde ale samozřejmě i spoustu rozdílů. U nás doma obvykle po Dni díkuvzdání (vždy čtvrtý čtvrtek v listopadu) zdobíme stromeček – scházíme se při tom celá rodina a trávíme čas společně. Tak začíná naše předvánoční období.

Na Štědrý večer 24. prosince chodí někteří Američani ode dveří ke dveřím, zpívají vánoční koledy a rozdávají radost. Moje rodina, stejně jako asi většina lidí v USA, ráda tráví Štědrý večer trochu jinak. Máma pro nás každý rok kupuje stejná vánoční pyžama, která na Štědrý večer dostaneme, a pak v nich uděláme pár rodinných fotek. Celý večer pak trávíme sledováním vánočních filmů jako Elf, Christmas Carol, It's a Wonderful Life a Rudolph. Jakmile usneme, Santa Claus roznáší s pomocí létajících sobů dárky komínem.

Když se pak druhý den ráno, na Štědrý den, probudíme, spěcháme všichni dolů, abychom své dárky rozbalili. Pak jdeme na návštěvu k prarodičům, kde jíme spoustu jídla, třeba vánoční šunku. A když se najíme, rozbalíme si zase dárky, které jsme si navzájem nadělili, a společně prožíváme šťastné a veselé Vánoce.

Připravila: Martina Hošková

Foto: archivy jednotlivých rodin a Shutterstock

© centropen®

pastelky

Hrdý partner
celostátního projektu

**SKVĚLÁ
KVALITA
ZA SUPER CENU!**

**JUMBO
ERGO**

ERGO

trojúhelníkové

zářivé barvy

lehce se ořezávají

odolné proti lámání

www.centropen.cz

0 klukovských hrách, dopisech Ježíškovi a rodinné štafety

To už tak chodívá. Když nám něco jde moc snadno, zvlčíme.

Jestlipak byste uhodli, zda autor, se kterým se už dlouhý čas setkáváte na těchto stránkách, také kdysi psal dopisy Ježíškovi? No to si pište, že psal! Kdyby ne, byl by sám proti sobě. Vždyť vlastně šlo o objednávky naprosto nepostradatelných předmětů každodenní potřeby, jako byla příkladně kompletní indiánská vesnice, kterou si kdysi vysnil, psaníčkem vyprosil a pak ji opravdu našel pod stromčkem pečlivě rozestavěnou na základě tátových znalostí z příslušné literatury.

Siouxský náčelník s krásnou čelenkou s orlími pery tam seděl se zkříženýma nohama, čímž dal vyniknout bohatě zdobeným mokasínům, a kouřil kalumet. Válečnými barvami pomalovaný chlapík máchal oštěpem a podle všeho burcoval do boje proti některému sousednímu kmeni. Nebo proti bledým tvářím?

Samozřejmě nechyběli muži připravení k lovu nebo k boji. Jeden mířil šípem v napjatém luku (možná právě na grizzlyho, který se tam

v celé své hrozné obrovitosti tyčil na zadních nohách). Druhý bojovník výhrůžně mával tomahavkem, třetí se takto vyzbrojen plížil vysokou trávou. Jezdci – až na toho, který točil nad hlavou lasem – měli převážně pušky.

Nechyběl ani šedovlasý stařec s příkrývkou přehozenou přes ramena. Jedna squaw s dítětem v šátku zavěšeným na zádech někam nesla širokou mísu, jiná vkleče cosi míchala v kotlíku.

Byly tu i kulisy a rekvizity. Totem, týpí zdobená kresbami jelenů a bizonů, ohniště, nad kterým se rožnilo něco jako králík.

Pozor, abych nezapomněl: K mučednickému kůlu byl připoután zálesák v kostkované košili, který se očividně děšil představou, co ho čeká a zřejmě nemine...

O to jsem si tenkrát Ježíškovi napsal. A pranic jsem se netrápil záhadou, jak to v kratičkém zbývajícím čase táta všechno posháněl. Kolik musel oběhnout hračkářských obchodů!

A jsme u jádra věci. Ježíškovi jsem, pravda, psal. Leč kam má paměť sahá, nějak jsem hned zkraje nejdřív tužil a posléze na beton věděl, že skutečnými dárci jsou mí rodiče. Ostatně se nikdy nikdo nesnažil přesvědčit mě o opaku. Nešlo o víru, ale o hezkou hru. O takový malý domácí rituál – a veskrze praktický. Večer jsem dal za okno psaní, ráno jsem nebyl nikterak překvapen, že už tam není. A Štědrý večer, pokud to bylo jen trochu možné, mi ta má přání splnil.

Nevzpomínám si, že by se tak ve druhé třídě mezi spolužáky našel někdo, kdo by ještě stále věřil na Ježíška. Ale psali mu mnozí – pokud ne všichni. Drželi jsme o tom jednou konferenci a Láďa, můj soused z lavice, na ní formuloval názor, na kterém jsme se sjednotili: To psaní mytickému dárci je vlastně výhodné. Alespoň pro jednu nás ušetří obligátního kázání na téma, že se uvidí, až jak se budeme snažit, jaké budeme nosit známky, jak budeme poslušní, ochotní, ohleduplní k mladším sourozencům... A tak dále a všelijak podobně.

Mám-li mluvit za sebe, byl jsem dítě nadmíru nepokojné a zejména (soudě podle časté reakce mého okolí) až přesměřil mnohomluvné. Takže každé ušetřené kázání dobré.

Mimochodem: Sám jsem si to nepamatoval, ale jednou po letech mi táta vyprávěl, že v prvních možná dvou, možná třech dopisech jsem dopis zahájil oslovením Milý Ježíšku. Později už jsem okenní poštou odesílal jen prostý seznam darů, které by mi udělaly radost.

Táta tehdy svou vzpomínku uzavřel slovy, která se mi od té doby často vrací. „To už tak chodívá: když nám něco jde moc snadno, zvlčíme.“

Divoký západ se mi pak utěšeně rozrůstal. Časem jsem získal i bílé protějšky rudých mužů, šerifa, pistolníky a kovboje, dokonce honáka s cejchovacím železem. Jen vojáci, modroka-bátníci se stetsony na hlavách a šátky v barvách zbraní na krku, mi bolestně chyběli. Ty jsem přivezl – už ne sádrové, ale umělohmotné – až o bezmála čtvrt století později staršímu synovi. To ovšem ze Švédska. A westernové městečko pro změnu z tehdejší NDR. Odtamtud pocházela také většina jeho sbírky další milované hračky, elektrických vláček. Jen autodrůba byla domácího původu.

O třináct let mladší druhý syn to bohatství podědil, ale ne všechno ho bralo. Éra velkého návratu mayovek a s ní i odpovídajících hraček byla ta tam. Zato se před ním otevřel nový zlatý věk cínových figurek a víceméně současných vojáčků. Zejména však ulétával na plastikových stavebnicích letadel, která stavěl a barvil s udivující rychlostí a přesností.

A vnuk? Už v útlém dětství propadl historickým militáriím a jeho zájem o ně brzy dozrál do až bez nadsázky badatelského rozměru. Dnes vrhá většinu svých úspor do nákupů historických zbraní, výstroje a podkladů pro bitevní diorá-mata. Navíc koketuje s asi tak pultuctem klubů válečné historie z nejrůznějších časů i zemí. V nesčetných debatách na ta témata mám hodně co dělat, abych s ním jakž takž udržel krok, sem tam mi ale už dochází dech. Nevím, jak to všechno dokáže sladit se studiem práv. Nadarmo se neříká, že kde je vůle, tam je i cesta. Vnuk to v každém případě zatím stíhá a zvládá.

Nepochybně v tom má prsty genetika. Ale ne, že si teď budete myslet, že jsem tu lavinu našeho rodového trojčení strhl já. To by byl omyl, vážení! Museli byste zažít, jak si mé dárky se mnou vychutnávali táta nebo strejda (a můj kmotr) Milda. Jako malí! A nejspíš bychom se dostali ještě dál proti proudu času...

Zkrátka nic nového pod sluncem.

Kdo četl Čapkovy Hovory s TGM, našel mezi vzpomínkami našeho prvního prezidenta i tyto věty: „Docela nepacifisticky jsme si hrávali na vojáky, vlastně na vojnu. Anebo na raubíře. Já jsem býval náčelníkem raubířů a syn ředitele panství náčelníkem žandárů; to se rozumí, když to šlo, nařezal jsem mu.“

Kazí vám to obraz velkého humanisty? Mně tedy rozhodně ne.

Miloslav Jenšík
Foto: Shutterstock

**Nadarmo
se neříká,
že kde je vůle,
tam je
i cesta.**

^
Lenka Sárová Malíská
s manželem a syny Jiřím a Filipem

Srdce je symbol nejvzácnějšího citu,

potvrzuje Lenka Sárová Malíská, malířka a designérka porcelánu

Děti jsou
nejlepšími
výtvarníky
a odvážnými
kreativci.

Srdcařů není nikdy dost. Proto jsme velice rádi, že mezi partnery jubilejního 10. ročníku našeho projektu Srdce s láskou darované můžeme přivítat novou tvář – Lenku Sárovou Malískou z Karlových Varů. Právě zde pod jejíma šikovnýma rukama vznikají překrásná originální díla, která jsou pro naše smysly a duši opravdovým pohlazením. „Práce je mou vášní, koníčkem i láskou a nejlepšími výtvarníky jsou děti. Z krásy dětského světa bychom mohli čerpat všichni,“ říká.

Milá paní Malíská, ze všeho nejdřív vás vítáme mezi námi Srdcaři a děkujeme za spolupráci.

Čím si vás náš projekt získal?

Témata, jako je láska, pochopení, sounáležitost a pomoc, je potřeba neustále zmiňovat a pracovat na jejich rozvoji. Všichni je ve společnosti potřebujeme cítit a vnímat víc. Proto je nutné podchytit tuto skutečnost už u dětí a vést je k těmto hodnotám. Tím totiž kultivujeme a vytváříme budoucí společnost, která si tyto hodnoty bude uvědomovat a bude na ně při svém jednání myslet.

Děti jsou nejlepšími výtvarníky, valná většina z nich je v předškolním věku naprosto jedinečná v nazírání na svět kolem, v jeho ztvárnění a také

v odvaze, s jakou se vrhají do tvorby. Nemají ještě bariéry, jako jak „správně“ nakreslit oko nebo že tráva musí být zelená. I děti na základních školách jsou velkými a odvážnými kreativci. Pokaždé se o tom přesvědčím, když ve výtvarné komisi hodnotím dětské soutěže. Je krásné vidět to nadšení, které z dětských děl sálá.

Nadšení a láska, to nás, myslím, spojuje. Děti vytvářejí svá srdce s LÁSKOU darovaná a vy hovoříte s LÁSKOU o vyráběném porcelánu.

Ano, je velikou radostí, že jsem si mohla zvolit zaměstnání, které je mou vášní a láskou a ke kterému mám takový vztah. Myslím, že na výsledcích je to patrné vždy, když člověk pracuje s takovým vědomím, a je vlastně jedno v jaké

**Když člověk
pracuje
s nadšením
a láskou, je to
na výsledku
vidět.**

^
Ve svém ateliéru

Nejvíc mě
inspiruje
příroda.

profesi. Já se raduju, když vidím, že nápad získal reálné obrysy a mohu se ho dotknout. To je moment, který mě naplňuje, a pak ještě okamžik, když vidím, jak se někdo z mé práce těší. To je obrovská hnací síla.

I porcelán má svou duši

Své výrobky na webových stránkách Studia Malíská popisujete jako „porcelán s vtipem a duší“. Co se za tímto mottem skrývá?

Dlouho jsem hledala motto, které bude vystihovat nejen produkty samotné, ale i můj přístup k tvorbě. Vtip a humor obecně mám ráda. V případě porcelánových šperků a produktů se jedná o vtip jemný, kultivovaný, s určitou nadsázkou. Třeba žába od pramene neboli lázeňský pohárek ve tvaru, který stylizovanou formou navazuje na proporce těla ropuchy obecné. Pohárek je plně funkční, objemem odpovídá požadavkům balneologické léčby, zároveň je však zcela nevšední. Svou jinakostí si vysloužil i ocenění Vynikající studentský design od Design centra ČR.

U šperků mě baví třeba porcelánová brož Drzá kočka, ale vtipně je možné zakomponovat do outfitu i slepičku, mlsnou kozu, stíhací letoun,

malého hrošíka, zlaté prasátko nebo zlatou ryбку. Poetickou duší pak oplývají kolekce navazující na přírodniny jako například Makovičky, Žaludy, Šišky, Magnolie, Paměť krajiny.

Stejně tak i kolekce porcelánu pro domácí použití. Mnohdy jsou ručně malovány kobaltem jako třeba Lásky, kde dekor vytváří jakousi síť drobných obrysů srdcí. Nebo kolekce Vítr, Voda, Slunce, které jsou výjimečné ručně tvořeným reliéfem a technologií nanášení kovů.

Vznikají tak unikátní kusy, kdy je každý jediný, neopakovatelný originálem.

Někdy o sobě říkáte, že máte „bílou nemoc“. Máme se bát infekce? Nebo řádí jen v Karlovarském kraji?

Je to nemoc, která opravdu „řádí“ jen tady u nás na západě. Konkrétně je spjata s porcelánem nebo kaolinem. Zkrátka, my nemocní neumíme žít bez porcelánu. Je pro nás inspirací, touhou překonávat hranice, výzvou, jak ho zkrotit, a nekonečnou múzou.

Na čem pracujete zrovna teď, v tuto chvíli?

Ráda experimentuju a vymýšlím něco nového, ať je to nové tvarosloví nebo jiný technologický postup

nebo nový motiv. Aktuálně pracuju na nových kolekcích jaro/léto 2024 nejen pro Studio Maliská, ale také pro Thun 1794. S touto firmou spolupracuju již šestým rokem a musím říct, že průmyslový design mě moc baví.

Puntíky a srdce pro Srdcaře

Jedním z motivů, jimiž své porcelánové výrobky dekorujete, jsou puntíky. Ty jsou klasika a také motiv, který zdobí dárky, na něž se mohou těšit vedoucí oceněných týmů. Co v puntíku vidí vaše oko výtvarnice?

Puntík je bod, výchozí bod. Nalézám v něm i kruh, nejdokonalejší geometrický tvar. Puntíky, které používám, jsou jiné, než bývá obvyklé. Síť z nich tvořená se jemně rozpíná, zvětšuje jednotlivé body směrem vzhůru. Tedy postupně roste. Tak jak je to přirozené pro fungování všech bytostí a rostlin v přírodě i v životě. Puntíkům, tedy jednotlivým bodům, je nadřazeno srdce jako symbol nejvzácnějšího citu a nejkrásnější emoce. O tento cit a emoci je ale potřeba stále pečovat, připomínat a zvědomovat si ji.

Kromě práce na porcelánu malujete i obrazy. Objevují se na nich stejné motivy, které vás inspirují u porcelánu, ale zde je můžete zpracovat zase jiným způsobem?

Za hlavní inspirační zdroj považuju přírodu. To se jistě projevuje v obou polohách mé práce. Není to ale tak, že bych pracovala na kolekci porcelánu Louka a zároveň šla louku malovat na plátno. Podvědomí ale pracuje a někdy se stane, že zpětně ve své práci vysleduju jistou tematickou podobnost. K malbě přistupuju zcela jiným způsobem. Zcela bez limitů a omezení, kterých u tvorby designu bývá celá řada. Malba je tedy oprostěna od požadavků klienta, náročné technologie výroby, změn v žáru.

Pozvání do Karlových Varů

Všechny zájemce o svou tvorbu zvete 15. prosince do karlovarské Plavírny na vánoční svařák. Co se tu bude dít?

Plavírna a její rekonstrukce je sen můj i mého manžela. Jedná se o starou industriální budovu z roku 1892, které postupně vracíme život a snažíme se o její rekonstrukci. Areál se nachází na okraji Otovic u Karlových Varů a je zasazen do líbezné krajiny Podkrušnohoří. V současné chvíli zde sídlí tři firmy a další prostory, které

bychom chtěli nabídnout k pronájmu, by měly být k dispozici již v lednu příštího roku.

V těchto krásných prostorách tedy najdete i provozovnu méj malinké firmy a spoustu originálního porcelánu. Protože bychom v budoucnu chtěli velkou původní výrobní halu využít i pro kulturní akce, chceme již nyní nabídnout alespoň malou ukázkou toho, co tento prostor poskytuje. Vánoční svařák bude krásná příležitost podívat se na porcelán, nějaký třeba koupit jako vánoční dáreček a nahlédnout do míst, do kterých se za normální situace nedostanete.

Je vidět, že opravdu nezahlíte. Jak odpočíváte, nabíráte energii?

Vzhledem k tomu, že práce je i mým velkým koníčkem a naplněním, mnoho času opravdu nezbyvá. Moc ráda ale chodím na procházku do lesa s našimi dětmi a pejsky. Velice ráda čtu a také stále pracuju na zdokonalení anglického jazyka formou konverzačních hodin. Vždycky si užívám Mezinárodní filmový festival, kdy každý rok zaplní naše město doslova davy lidí. Chodím na projekce filmů, které mnohdy ani není možné vidět jindy. Také moc ráda navštěvuju galerie.

Výtvarné nadání jste zdělila po rodičích. Tvoří rády i vaše děti?

Ano, obzvlášť mladší syn je rozený kreativec. Neustále něco vyrábí, má skvělou prostorovou představivost a orientaci. Je to radost a někdy také velké překvapení. Třeba když spotřebuje celou šňůru konopného provázku na to, aby vyrobil lanovku. V klubíčku je návin 250 metrů, asi tedy nemusím popisovat, jak obtížné je následnou situaci řešit s klidem, nadhledem, a přitom mít na paměti, že bych ho vlastně měla pochválit, jak to pěkně vymyslel.

*Text: Martina Hošková
Foto: archiv Lenky Maliské*

Lenka Sárová Maliská

je malířkou a designérkou porcelánu. S manželem a dvěma syny žije v Karlových Varech, kde si také v roce 2007 otevřela svůj vlastní autorský ateliér Studio Maliská. Výtvarnou tvorbu má takřkajíc v krvi, v oboru pracují i oba její rodiče. Vystudovala SPŠ keramickou a Fakultu umění a designu na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Originální produkty, které nabízí její ateliér, zde vznikají od první skici až po finální výrobek. Jedná se o autorské kusy porcelánu v malých sériích nebo jednotlivé solitérní kusy.

**Hrdý partner
celostátního projektu**

Svatá Hora u Příbrami

Nebe je tam na dosah A o Vánocích zvláště

Tradice
je pěkná věc,
ale musí být
žitá, aby zůstala
živá.

Po svatém Štěpánu byl konec „pražských Vánoc“. Rodiče museli do práce a my děti jsme byly uklizeny Panence Marii svatohorské tak říkajíc pod sukni, tedy k babičce do Vysoké u Příbrami. To byly jiné Vánoce.

Cestu z Příbrami od Narysova před autobusem protahovala do zatoru zapražena žehlička místního JZD, vynález jednoduché konstrukce s variabilní šířkou záběru na odhrnování sněhu, který byl na Příbramsku používán již od 19. století, byť tehdy se zápražem do koňských tahounů. A pak vánoční chaloupka s nízkým trámovým stropem, rozpálenou plotnou v kuchyni, svatým koutkem v protilehlém rohu a malinkým stromkem v kameninovém džbánu na okenním parapetu.

Černá, nebo bílá? Svatá!

Svatý koutek býval tradiční součástí jizby, ale tady byl tvořen barvotiskovou reprodukcí ikony černé čenstochovské Madony, svatého Josefa, ukřižovaným Kristem a pod tím stála jako oltární menza šlapací „singrovka“ na litinovém šasi z dvacátých let minulého století. Tedy koutek všeho, co rodina potřebovala ke štěstí. Důležitá byla černá Matka Boží, o které mne babička přesvědčovala, že ta černá je normální, neboť Panenka Maria svatohorská je také černá. Ale moc mi to nesesedlo. Já byl odchován vánočním brouzdáním s pražskou babičkou po malostranských kostelích a tam měly všechny Marie krásně bledou až broskvovou tvář.

Když jsme se otřepali z cestování, následovala výprava, na kterou jsme byli natěšení: za tetou na druhý konec vsi se zastávkami u různých sousedů, kteří někdy za oknem, jindy na stěně v „sednici“ měli instalovány betlémy. To bylo mé první setkání s tradicí příbramského, tak říkajíc hornického betlemářství.

Schodů je tam „rok“

Na svátek Mláďátek (28. 12. podle křesťanského kalendáře) přišla na řadu výprava na Svatou Horu. Tam betlémy tehdy nebyly, lidí poskrovnu. Panenka Maria mohla jen smutně vzpomínat na mariánská a korunovační procesí dřívějších časů. Spolu s ní vzpomínala i babička, zvláště na svatohorské schody spojující město s poutní svatyní. Vyprávěla, kterak v čase jejího mládí (narozena 1895) ti nejvroucnější prosebníci a kající zdořovali stupně po kolenou. Muselo to být silné odhodlání, neboť až k trůnu je těch schodů „rok“.

Radost po letech

Uplynula dlouhá řada let, 20. století se chýlilo k závěru a Svatá Hora už byla opět v péči redemptoristů. Místní Madona se mohla radovat, neboť k ní znovu přicházely zástupy poutníků a dole ve městě ožila tradice betlemářů, kteří ve vánočním čase skládali počet ze svého snažení v mníšce kapli poutního komplexu.

Tehdy mi přišlo na mysl navázat, už s vlastními dětmi, na téměř zapomenutou tradici vánočního svatohorského pouti. A stejně jako kdysi na svátek Mláďátek, těch prvních mučedníků, kteří na rozdíl od pozdějších následovníků Krista ani nevěděli, zač je jejich obět. Dnes už se na tu cestu vydávám s vnoučaty, protože tradice je pěkná věc, ale musí být žitá, aby zůstala živá.

Co zdejší Madona viděla

Čím je Rakušanům Mariazell, Polákům Čenstochová, Portugalcům Fatima, Francouzům Lurdy či obyvatelům západního Balkánu Medugorje, tím je pro Čechy, ale i Němce a mnohé ze zámoří Svatá Hora u Příbrami a její Černá Madona. Ve svém portfoliu má zapsáno čtyři a půl tisíce zázraků a její garderoba je dvojnásobná v porovnání s Pražským Jezulátkem.

Téměř půl metru vysokou sošku měl podle Bohuslava Balbína vyřezat z hrušňového dřeva sám pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic. Pravděpodobně legenda, ale z hrušňového dřeva je doopravdy a provedením je to gotická lidová řezba. Použitým materiálem se vysvětluje její tmavá barva, do které za staletí vyzrála.

O Svaté Hoře

Evropské mariánské poutní místo a barokní skvost

Svatá Hora se tyčí nad městem Příbram již stovky let. Původní kapli ze 14. století roku 1647 přebudovali na svatyni jezuité. Vzniklo tak jedno z nejznámějších poutních míst ve střední Evropě a jedna z nejvzácnějších staveb raného baroka v Čechách.

Na výstavbě chrámu tyčícího se na terase s balustrádou, obklopenou ambity s lunetovými obrazy a dalšími uměleckými prvky, se podílela řada řemeslníků a řezbářů, například malíř Petr Brandl a sochař Jan Brokoff. Oba vstupní portály patří k tomu nejlepšimu, co v této době bylo v Čechách vybudováno, a lze je na základě předběžné analýzy připisat tvorbě nejvýznamnějšího tehdejšího architekta Kryštofa Dientzenhofera. I jeho syn Kilián Ignác vypracoval před rokem 1727 pro Svatou Horu návrh monumentálního dvouramenného schodiště při severní straně ambitu navazujícího na krytou chodbu se schodištěm do města. Návrh byl realizován v letech 1727 až 1728, ovšem ve zjednodušené podobě, která se zachovala do dnešních dnů. Na začátku 20. století byla svatyně povýšena papežem Piem X. na baziliku minor. V roce 2015 prošel areál rekonstrukcí. Nyní nabízí nejen duchovní služby, ale také veřejnosti přístupné prohlídky, přednášky, semináře, výstavy, koncerty i soukromé akce.

Zdroj: www.kudyznudy.cz

^
V roce 1658 vytvořil vlašský, v Praze usazený architekt Carlo Lurago první projekt velkorysého poutního místa podle ideového návrhu jezuity P. Benjamina Schleyera

Od svého vzniku občas měnila působišť, kromě městských kostelů se v dobách neklidu uchýlila do rudných štol zdejšího revíru, až nakonec našla svůj trůn na vrcholku kopce nad městem, kde se jí v 17. století dostalo přiměřeného ubytování v barokním poutním komplexu, který pro ni nechali vybudovat jezuité. Viděla vrchol příbramského rudného hornictví, držela v ochraně havíře, kteří se každý den vydávali ukořistit zemi její poklady, aby pak ve volných chvílích ze dřeva či chlebového těsta vytvářeli betlémské figurky, jimiž se budou moci jednou v roce pochlubit před sousedy.

Držela je ve své ochraně v roce 1875, kdy na Vojtěchu poprvé pokořili hloubku 1000 metrů. Když se od konce čtyřicátých let minulého století z města stříbra a olova nezadržitelně stávalo centrum těžby uranové rudy, zahrnula do svého opatrování i tyto nové rubáče a lamače, z nichž tisíce si tuto práci nevybraly dobrovolně, ale byli do šachet nahnáni jako třídní nepřátelé a totalitnímu režimu nebezpečné osoby. Mnozí z nich, když se vymanili z donucovací pracovny, tedy pokud přežili, přišli vzdát díky Panence Marii s černou tváří. Přišla jim asi stejně umouněná, jako bývali oni, neboť ve zdejších těžebních hloubkách už bylo klima jako v pekle. Svě by

o tom mohli vyprávět jejich, pravda už dobrovolní, následovníci, kteří se v roce 1975 prokutali do hloubky 1838 metrů, kde teplota dosahovala čtyřiceti stupňů.

Svoji ochranu poskytovala i v Příbrami a okolních obcích umístěným „českým Taliánům“. Když totiž v roce 1915 vstoupila Itálie do války proti rakousko-uherské říši, dospěl císařský štáb k závěru, že frontová linie bude probíhat územím tehdejšího rakouského Tridentska, a rozhodl o vysídlení ohrožených obcí do bezpečnějšího vnitrozemí. Transfer postihl také oblast Valle di Ledro a její obyvatele, tedy hlavně ženy, děti a seniory, neboť muži byli už v císařské uniformě na frontě. Po prvotních rozpacích se s veškerým prostředím a lidmi sžili, a místní rodiny se tak dočasně rozšířily. Spojovacím článkem byla, kromě jiného, také víra a úcta k Panně Marii. Zpět do vlasti se vrátili až v roce 1919. Vraceli se sice do stejného, byť válkou poničeného údolí, ale do jiné země a odcházeli z jiné země, než do které přišli. Tuto dočasnou domovinu si však uchovali a nadále uchovávají ve svých srdcích. V roce devadesátého výročí jejich návratu (2009) se jich na Svaté Hoře sešlo na pět stovek, aby byli přítomni požehnání památníku svých zemřelých, kteří našli spočinutí v české zemi.

Svatá Hora není jen bazilikou ve smyslu stavebního typu, ale ve smyslu náboženském jako palác Královny nebe Panny Marie, a titul se vztahuje na celý poutní areál

Při návratu si do své domoviny odnesli i některé nové, zvláště kulinářské dovednosti a také písničky. A tak není vzácným úkazem, když při významných svátcích zní lederským údolím kromě italské hymny Fratelli d'Italia také píseň Dov'è la mia patria, což není nic jiného než Kde domov můj. A umí to nejen italsky, ale i česky, slyšel jsem je na vlastní uši při výročí konce Velké války ve Španělském sálu Pražského hradu.

Text: Martin F. Fabík
Foto: archiv autora a Shutterstock

0 úspěchu, který začíná v dětství

To, že je rodičovství náročná disciplína, asi není třeba zdůrazňovat. Člověk se často zamýšlí, jestli jeho působení na dítě pomůže, nebo spíš odpomůže tomu, aby bylo dál v životě úspěšné a šťastné. Pro mě osobně je to navíc spojené s mou profesí. Při ní zkoumám pracovní potenciál, původ a zdroj charakterových plusů i minusů a pomáhám lidem být úspěšnější. Jak ale podpořit v úspěchu vlastní děti?

Příležitosti kolem nás

Možná je to pracovní deformací, ale uprostřed některých zcela běžných situací hledám příležitost.

Jak už to o Vánocích bývá, sjela se celá rodina. Tentokrát jsme si domluvili delší procházku, jejímž cílem byl dům, kde žila babička. S tím domem máme všichni spojeno mnoho krásných vzpomínek. Naše ideální představa byla, že půjdeme po čerstvě zasněženém chodníčku se sluníčkem v zádech a budeme cestou obdivovat kouzlo zimy. Vlastně mě ani tak moc nepřekvapilo, že počasí nevyšlo. Tak už to v Beskydech bývá.

Cíl je jasný. Vyrážíme! Neujdeme ani kilometr a synův krok se protahuje stejně jako jeho obličej. Po chvíli si stěžuje nahlas a začíná dramatizovat všechno kolem. Je mu zima, bolí ho nohy, je promočený, i když má deštník, a chce ihned zpátky do penzionu, a to nejlépe taxíkem. Cítím, že se jeho drama odráží na mém klidu, ale držím se. Když ale začíná kazit výlet všem kolem, dochází mi, že tohle je právě TA příležitost.

Mohla jsem mu vynadat, donutit ho, aby mlčel a prohrál svůj boj. Zvolila jsem ale cestu klidné debaty, v níž jsme rovnocennými partnery. Úplně ho chápou, taky mi to počasí nebylo příjemné, ale chtěli jsme dojít do cíle. Byl to i jeho cíl, byli jsme domluveni s rodinou, ostatní s námi počítali. Nevzdáme to přece jen kvůli počasí!

Kde je cíl, jsou i překážky

Po cestě jsme si s Ondrou povídali o tom, že je to takový trénink do života. Řekla jsem mu: „Jak můžeš vidět, tohle nepohodlí vyvolává různé

negativní emoce, blbou náladu až fyzické projevy, ale je jen na tobě, jak se k tomu postavíš. Můžeš tu stát a dělat scénu tak dlouho, až to někdo nevydrží a zavolá ti taxi, které tě odveze do penzionu. Nebo to můžeš vzít jako součást hry. Překážku na cestě k cíli, kterou jsi schopen překonat. Když to zvládneš, vyjdeš z toho silnější. Když nasedneš do taxíku, nikam tě to neposune. Nechám to na tobě.“

Šli jsme vedle sebe dál. Rozpršelo se ještě o trochu víc. Mlčeli jsme a já jsem vnímala, že mu to v hlavě pěkně „šrotuje“. Pak jen prohodil: „Oukej, tak já to zvládnou.“ A šlapal dál a bez řeči dosáhl cíle s námi. Vypadá to, že jsem uspěla, ale o to nejde. To on zvítězil. Zvítězil nad sebou a je teď o něco silnější.

Výdrž, trpělivost a odolnost proti tlaku s úspěchem souvisí. Ještě jsem neslyšela o úspěšném a šťastném člověku, který by toto nepotřeboval.

*Text: Lucie Spáčilová, výkonná ředitelka společnosti Performia
Ilustrační foto: Shutterstock*

Výdrž,
trpělivost
a odolnost
proti tlaku
souvisí
s úspěchem.

Babiččina vůně Vánoc

Jako malá jsem milovala chvíle strávené se svojí babičkou v kuchyni. Zejména v předvánočním čase, kdy voněla vanilkou, perníčky, cukrovím, vánočkou, skořicí a jablíčky. Babička dokázala vytvořit to správné vánoční kouzlo a já si její recepty chráním dodnes.

Některé z nás
od sebe dělí více
než 90 let. Ale
to vůbec nevadí!
Právě naopak.

Kouzelnou knihu nejen vánočních receptů otevíráme i společně s dětmi a babičkami v Domově Pod Kavčí Skálou. Připravujeme těsta a těšíme se na společné pečení. Vůbec nevadí, že některé z nás od sebe dělí více než 90 let života. Právě naopak. Babičky jsou ve svém živlu a jako by se vrátily do mládí. Pouštějí se s chutí do práce a děti se spontánně přidávají. Vrásčité ruce babiček se proplétají s malými prstíky dětí. Je slyšet veselé povídání i zkušené rady. Vše do sebe perfektně zapadá a najednou je tady to báječné souznění a vzájemnost. To přirozené a krásné předávání zkušeností a životního moudra mezi generacemi.

Užívám si tu nádhernou atmosféru a vracím se do dětství. V tu chvíli mi jedna z babiček, které je už šestadevadesát, stiskne ruku. Naše oči se setkají a já slyším, jak si pobrukuje: „Srdce

s láskou darované podáváš mi na dlani. Stačí dotek, pohlazení...“ Chvilí mi trvá, než naberu dech. Jsou to slova hymny jednoho z nejvíce smysluplných projektů, které znám a kterého se již několikátým rokem společně účastníme. Srdce s láskou darované. V ten okamžik si znovu uvědomuji, jak důležitá naše společná setkání jsou.

*Přejeme vám všem krásné a klidné Vánoce.
Děti a paní učitelky z MŠ Čtyřlístek
spolu s babičkami a dědečky
Domova Pod Kavčí Skálou v Říčanech u Prahy*

Text: Jana Michaličková

Foto: archiv J. Michaličkové a Shutterstock

Sváteční koláčky babičky Věrušky

60 dkg hladké mouky
1 droždí
¼ l mléka
1 prášek do pečiva
2 lžičky cukru
2 dcl oleje (může být méně)
1 vanilkový cukr
2 vejce
špetka soli, lžice rumu

*Těsto necháme jen chvíli odpočinout
a plníme jakoukoliv oblíbenou náplní.*

Lískooříškové suchárky babičky Marušky

60 dkg polohrubé mouky
16 dkg rozpuštěného másla
7 dkg cukru
4 dkg droždí
2 vejce
10 dkg hrubě nasekaných lísk. ořechů
mléko
vanilka, špetka soli, citronová kůra

*Zpracovat těsto, vytvořit dlouhé válečky (jako
maličké bagety). Po upečení nakrájete na plátky,
obalit v cukru a znovu usušit v troubě.*

0 problém méně, když vím, na koho se obrátit se žádostí o podporu a pomoc

**Ačkoliv existuje
nabídka**

**sociálních služeb,
když se vyskytne
nenadálá situace
či se hledá řešení
dlouhodobého
problému, často
většina z nás
přesně neví, kam
se obrátit.**

Služby, které sociální systém podpory a péče v České republice nabízí, jsou často pro člověka, co je potřebuje, ne vždy dostupné. Proč? Mnohdy o nich neví, nerozumí termínům sociální práce, takže mu není jasné, kdo je to uživatel, pod sociálním pracovníkem si představí usmívající se nebo naopak neochotnou ženu, ale už netuší, na co by se jí vlastně mohl zeptat. A kde ji vlastně hledat?

Přitom je to jednoduché! V každé sociální službě jsou pracovníci, kteří umějí poskytnout informace a mohou pomoci vyhledat, co je potřeba. Ovšem sociální pracovníce najdeme i ve zdravotnictví, třeba v nemocnicích, kde mají svá poradenská místa, nebo například v kancelářích odborů sociálních věcí na městských úřadech obcí s rozšířenou působností, jimž se někdy říká trojkové obce, a jsou to většinou bývalá okresní města. V hodinách pro veřejnost tam může se svým dotazem přijít každý. Na stránkách obcí je vždy také telefonický kontakt, kam je možné zavolat. Některé obce nabízejí pro seniory či spoluobčany v různých životních situacích speciální poradenské linky.

Dalším místem je občanská poradna, která je také sociální službou, bývá i v menších městech a opět funguje i na telefonické či e-mailové dotazování. Má široké pole působnosti a je dostupná všem občanům. Pokud chcete poradit s dávkami, pak je možné se obrátit cíleně na Úřad práce, který je má na starosti a kde jsou opět sociální pracovníci, kteří vše potřebné vysvětlí.

V každém městě existuje mnoho občanských poraden, celostátní a lokální telefonické linky, online poradenství, řada pracovníků sociálních služeb, kteří jsou připraveni problémy konzultovat a řešit. Mnoho výzkumů však ukazuje, že lidé napříč věkovými kategoriemi nevědí, na koho či

kam se obrátit. Informace působí nepřehledně a roztržitě, ne vždy srozumitelně. Přesto právě včasná podpora bývá klíčová pro řešení celé situace. Občané, kteří využívají terénních pracovníků docházejících do jejich domovů, jako je terénní pečovatelská služba, nebo naopak lidé z ambulantních služeb, kteří do nich sami docházejí, jako jsou například denní služby/stacionáře či poradny, mohou hledat pomoc u sociálních pracovníků, s nimiž se zde setkávají.

Case management

V řadě případů nejsou obecné informace úplně to pravé, co člověk či jeho blízcí řešící tíživou či krizovou životní situaci hledají. Většinou potřebují řešit konkrétní situaci v daném čase a místě. S tímto posláním se vyvinula i metoda sociální práce nazvaná case management, která se stále více prosazuje jako cesta k řešení individuální situace klienta a jeho blízkých.

Co je pro takovou práci klíčové? Jednak sociální pracovník, často na městském úřadě, na něhož se mohou občané obrátit. A jeho spolupráce s dalšími odborníky, jako je praktický lékař, zástupci služeb, klíčových organizací. Řada projektů v České republice i v Evropě se snažila ověřit fungování takového koordinátora podpory a péče s velice příznivými výsledky.

Práce formou case managementu ukazuje, že k řešení obtížných životních situací klientů jedna návštěva nestačí, bývá dlouhodobější a mohou se do něj zapojit i další odborníci. Zatímco obecné poradenství se snaží popsat standardní situace a přístup k nim, case management hledá konkrétní řešení pro určitého člověka, jeho blízké a da-nou, často velmi specifickou situaci. Někdy bývá iniciativa i na straně obcí či občanů, kteří chtějí pomoci například seniorovi, který má potíže se zabezpečením každodenního chodu vlastní do-mácnosti či bydlení.

Case management i pro neformální pečující

Nezastupitelnou roli v péči o dlouhodobě nemocné či seniory a seniorky mají neformální pečující. Jsou to především rodiny a osoby blízké, které pečují a vytvářejí nenahraditelnou možnost, aby lidé s potřebou péče zůstali co nejdéle v domácím prostředí. Neformálně pečující navíc šetří státu nemalé finanční prostředky.

Naší snahou je této skupině lidí poskytnout podporu a pomoc. Často jsou pro společnost neviditelní, nejsou stále cílovou skupinou legislativně

Klíčem je koordinovaný přístup v poskytování sociální ochrany

Ministerstvo práce a sociálních věcí realizuje od dubna 2023 projekt Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v České republice¹. Je i jedním z preventivních kroků při očekávaném stárnutí obyvatel a cestou k lepšímu využívání terénních sociálních služeb, které doručují péči a podporu občanům v jejich přirozeném domácím prostředí, a omezují tak nutnost stěhování do pobytových zařízení. Jeho realizace je plánována do května 2025.

Projekt samotný reaguje na nedostatky a nejednotnost v poskytování péče a podpory občanům ČR v nepříznivých životních situacích. Prakticky podporuje v práci sociální pracovníky obcí tak, aby dokázali občanům doručit včasnou a efektivní pomoc při řešení nesnadných životních situací. Jedním z nástrojů je dostatek znalostí sociálních pracovníků o case managementu, ale i důraz na jejich časové možnosti a vytvoření funkčních vazeb spolupráce s ostatními poskytovateli péče a podpory na celém území obcí. Primárně projekt sdružuje ke spolupráci obce, které mají zájem zkvalitnit či podpořit dosavadní zajištění pomoci svým občanům.

¹ <https://www.mpsv.cz/web/cz/podpora-implementace-koordinovaneho-pristupu-v-systemu-poskytovani-socialni-ochrany-v-cr>

Budme profi | Facebook

Realizováno v rámci projektu Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR Reg. č.: CZ.03.02.02/00/22_004/0001320, financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím OPŽ+ a státního rozpočtu České republiky.

Připravujeme

V rámci projektu MPSV Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování pracovního a rodinného života („Sladění“)² a usnadnění přístupu neformálně pečujících k informacím se snažíme o sjednocení a ucelené představení všech možností. Za tímto účelem připravujeme na příští rok informační web, který bude zahrnovat i příručku ke stažení. Oba zdroje seznámí neformální pečující s aktuálními možnostmi, jaké jim sociální služby, zákoník práce a dávkový systém nabízí, a to v co nejjednodušší a srozumitelné podobě.

² Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování pracovního a rodinného života, CZ.03.01.02/00/22_013/0000257, projekt spolufinancován Evropskou unií v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus.

upravenou v zákoně o sociálních službách, na počátku péče mnozí z nich tápou a nevědí, kam se obrátit, aby získali potřebné informace. Naše moderní společnost netrpí neinformovaností, ale informací je tolik, že je těžké se v nich vyznat a najít rychle a strukturovaně tu správnou radu a pomoc.

Neformální pečující jsou často v situaci, kdy potřebují získat informace, ale také se s opečovávaným musejí dorozumět, a to vlivem nemocí často i s obtížemi. Komunikace je důležitou součástí péče a je nenahraditelná nejen pro její poskytování, ale je také součástí duševního a fyzického zdraví samotného nemocného. Dialog, komunikace verbální i neverbální by měly být přizpůsobeny schopnostem a možnostem nemocného. Technika řeči, technika práce s hlasem, uvědomění si, že je třeba počítat s možným zpomalením reakcí, hledět nemocnému do tváře, včetně pouhé přítomnosti druhé osoby,

pohlazení, společenské posezení, dotek, pohled, mimika, to jsou jen některé faktory, které při správném zvládnutí mohou zabránit nedorozumění, ba dokonce konfliktu. Dorozumění a nalezení shody je také zásadní, když se rodinní příbuzní spolu s tím, o koho se starají, domlouvají na řešení komplikované situace.

Není vždycky jednoduché sladit potřeby a možnosti těch, kteří pečují, ať jako rodinní pečující nebo profesionálové, a těch, kteří podporu a péči potřebují. Opět je to výzva pro metodu case managementu a sociálního pracovníka či koordinátora podpory a péče. Je třeba vycházet z aktuální nabídky a možností všech účastníků, tedy i sociálních služeb, které jsou k dispozici.

Mgr. Olga Starostová,
Mgr. Jana Řeháková Fučíková, MPSV
Foto: Shutterstock

Všechno nejlepší k narozeninám, Krajánku!

Dva unikátní projekty, které spojují srdcaře v České republice a v rámci české krajanské komunity i daleko za hranicemi, slaví své první kulatiny. Tím prvním je online časopis Krajánek pro česky mluvící děti žijící v zahraničí, který 8. prosince završí svůj jubilejní 10. ročník. Druhý projekt, Srdce s láskou darované, naopak do desátého ročníku nedávno vstoupil. Oba se již pět let navzájem podporují, a jak roste popularita Krajánka, šíří se i myšlenky projektu Srdce s láskou darované do celého světa.

Ačkoliv je dnes Krajánek známý v českých rodinách a komunitách po celém světě, jeho ambice byly zpočátku výhradně lokální. „Narodil“ se v tureckém Istanbulu, kde se nově vzniklý krajanský spolek kvůli dojezdovým časům a vzdáleností potýkal s nižší účastí dětí na „českých“ schůzkách. Přece jen Istanbul měl v roce 2013 oficiálně téměř 14 milionů obyvatel. S nápadem přišla vždy praktická a pragmatická členka spolku Radka Čelik, která oslovila jeho vedení na podzim roku 2013 a vzpomíná: „Přišlo to zčistajasna, do dneška to cítím – nápad na časopis pro děti, které se scházely v rámci tzv. dětského centra. Věčně jsme se potýkali s problémy s účastí kvůli rozlehlosti Istanbulu a složitému dopravnímu spojení. Online časopis by se ale mohl dostat ke všem dětem bez rozdílu, stačilo by si ho stáhnout pohodlně z domova.“

Krajanské spolky jsou plné velmi akčních žen, a ani v Istanbulu tomu nebylo jinak. A proto už na prosincové mikulášské schůzce dostaly všechny děti do ruky kromě balíčku od Mikuláše i několikastránkovou brožurku, která byla předstupněm časopisu, jak ho známe dnes. Původní záměr představovat a přibližovat dětem Českou republiku, její realie a český jazyk se už po půl roce začal rozrůstat tak rychle, jako se kdysi čeští krajánkové rozbíhali s rancem přes rameno do světa. Brzy se dostal například do španělského Madridu, italského Milána, řeckých Athén či francouzského Lyonu. V současné době se na koncepci a obsahu podílejí krajanky z 21 států, jejichž vlajčky najdete na titulní straně každého Krajánka. Časopisem za ta léta „prošlo“ téměř 120 dobrovolníků či spíše dobrovolnic: lektorek z krajanských spolků, jazykových korektorek, ilustrátorek, grafiček a dalších

kreativních talentů. Pomáhali nám i novináři a spisovatelé a v neposlední řadě se stále více uplatňují samotní čtenáři a jejich rodiny.

Nejdříve se děti do tvorby časopisu zapojovaly prostřednictvím ilustrací, na nichž byla postavena významná část časopisu. Postupně začaly přispívat ale také fotkami, články nebo odpověďmi ve čtenářské anketě. No řekněte, není vzrušující hledat v časopise vlastní obrázky? A vzpomínat, jak jste celí upachtění krájeli hromadu zeleniny, jen abyste mohli ostatním krajánkům ukázat, jak se připravuje turecké „turšu“ (fermentovaná zelenina). Někteří dokonce mohou slyšet svůj vlastní hlas v audionahrávkách Popleteného obrázkového čtení!

Krajánek nám každý měsíc vzniká pod rukama v několika fázích, a tak je finální podoba překvapením a příjemným zadostiučiněním také pro všechny zapojené. Kvůli dobrovolnické povaze projektu se totiž na každém čísle podílí zhruba 30 krajaneček, za jejichž nezištnou práci jsem jim nesmírně vděčná, a vážím si každé volné chvíle, kterou vyšetří při zaměstnání, práci pro spolek nebo krajanskou školu, starosti o děti či blízké. Svou angažovaností a obětavostí obohacují širokou českou komunitu ve světě a dělají to všechno s láskou. Krajánek je totiž naše „srdeční záležitost“.

A tak mi nezbývá než popřát k těm desátým narozeninám celé redakci hodně nadšení, sil a lásky do další desítky, k tomu navíc neustále rostoucí počet zapálených fanoušků a nových čtenářů!

*Ivana Kačmaz, šéfredaktorka časopisu Krajánek
Foto: archiv časopisu Krajánek*

^
Krajánek ve světě:
<https://www.krajaneckvesvete.cz/>
Časopis Krajánek pro registrované čtenáře:
<https://www.krajaneckvesvete.cz/casopis-krajaneckprihlasi/>

Flipbook archiv časopisu Krajánek:
<https://www.krajaneckvesvete.cz/flipbook-archiv/>

Pro zachování odkazu Svatojakubské varhany potřebují pomoc

Bazilika sv. Jakuba je v uličkách Starého Města pražského tak trochu ztracená. Jakmile však do ní vstoupíte, ohromí vás svou nádherou. A právě zde se nacházejí svatojakubské varhany, největší nástroj v celé České republice. Jejich vzácná barokní skříň je státem chráněnou památkou. Bohužel současný stav varhan vykazuje zásadní nedostatky, které nelze napravit dílčími opravami. Pouze generální rekonstrukce může vést k úspěšnému výsledku. K jejímu provedení je však potřeba shromáždit částku ve výši zhruba šedesáti milionů korun.

Od baroka k symfonickému orchestru

Původ velkých svatojakubských varhan spadá do roku 1705. Nástroj měl tehdy 26 rejstříků a byl vhodný k provozování barokní hudby. S rozvojem dalších hudebních slohů, klasicismu a romantismu, již ale neodpovídal představám varhaníků, a proto docházelo k jeho přestavbě. Další zásadní přestavbu provedl v roce 1941 varhanářský závod Jana Tučka z Kutné Hory, a díky tomu vznikly již elektropneumatické varhany se třemi manuály a pětasedmdesáti rejstříky. Poslední přestavbu provedli krnovští odborníci firmy Rieger-Kloss v osmdesátých letech minulého století.

Dnes mají svatojakubské varhany čtyři manuály, 91 znějících rejstříků a 8277 píšťal – a tak představují velký symfonický orchestr! Lze na ně hrát hudbu od baroka až po soudobou tvorbu. V bazilice slouží pro doprovod liturgie, ale pravidelně se zde konají i nedělní koncerty duchovní varhanní hudby a každoročně několik koncertních cyklů. Nejvýznamnější z nich je Mezinárodní varhanní festival, probíhající vždy v srpnu a v září, který se stal jedinečnou přehlídkou světového varhanního umění. V roce 2024 se bude konat už jeho 29. ročník.

Dnešní dilema: bez varhan, nebo bez konkurence?

V provozu se varhany doposud dařilo udržovat jen díky pečlivé práci varhanářů Vladimíra Turnwalda a nyní Václava Vály. Projevují se čím dál tím více určité nedostatky a ukázalo se, že částečné úpravy nejsou schopné trvale zlepšit stav nástroje a pouze generální rekonstrukce může vést k dlouhodobému úspěchu.

V České republice již bohužel neexistuje žádná varhanářská firma, která by mohla provést tak velkou zakázku. Poslední velký český varhanářský podnik Rieger-Kloss z Krnova ukončil činnost v roce 2018. Zahraniční firmy, které se ke generální rekonstrukci nástroje odborně

vyjádřily, pocházejí z Polska, Německa a Švýcarska. Všechny se shodují v tom, že pouze generální rekonstrukce povede k dlouhodobému úspěchu, jinak jsou dříve či později svatojakubské varhany ztraceny. Všichni odborníci také vyzdvihli naprosto výjimečnou akustiku baziliky sv. Jakuba, pro kterou jsou varhany na míru stavěny, a jsou přesvědčeni o tom, že nový nástroj v této akustice by neměl sobě rovnou konkurenci.

Financování je úskalím

Vlastníkem svatojakubských varhan je Řád minoritů. Jde o relativně malý samostatný právní subjekt, právně i finančně zcela nezávislý na pražském arcibiskupství. Řád vlastní jen budovu kláštera a kostel sv. Jakuba v Praze. Od arcibiskupství ani od jiných součástí katolické církve finanční podporu nedostává. Částka k uskutečnění generální rekonstrukce se totiž pohybuje zhruba ve výši šedesáti milionů korun – pokud ovšem kvůli jejímu oddálení časem nedojde ještě k dalšímu navýšení vzhledem k inflaci.

O shromáždění potřebných financí se od svého založení v roce 2010 snaží Nadační fond Sancti Jacobi Organum, ale současným tempem od drobných dárců není schopen celkovou sumu nashromáždit v únosném časovém horizontu. Prostředky, které dosud získal, činí 2,5 milionu korun. „Víme, že kostel sv. Bartoloměje v Kolíně nedávno na opravu varhan získal dotaci z evropských fondů,“ neztrácí naději zakladatelka nadačního fondu, varhanice Irena Chřibková. „Tento příklad, jakož i úspěšné sbírky na opravu varhan na Svaté Hoře v Příbrami a v Praze u sv. Víta ukazují, že financování takového projektu je možné, ale nikoli bez odborné pomoci. Věříme proto, že s pomocí Boží i všech dárců, jimž nejsou svatojakubské varhany a bazilika sv. Jakuba lhostejné, se rekonstrukci podaří uskutečnit.“

Zdroj: Sancti Jacobi Organum

Svatojakubské varhany, největší nástroj v České republice, mají 8277 píšťal a představují velký symfonický orchestr.

ZACHRAŇME SPOLEČNĚ NEJVĚTŠÍ VARHANY V ČESKU v bazilice sv. Jakuba v Praze

Pomozte nám zachránit svatojakubské varhany, největší nástroj v Česku, a zachovat jeden z klenotů baziliky sv. Jakuba se svým fenoménem hudby.

Číslo účtu: 5371410001 / 5500

Na vyžádání zašleme potvrzení o daru nebo darovací smlouvu.

10 důvodů, proč vstoupit do 10. ročníku projektu Srdce s láskou darované

- 1 Někdy jen stačí dát si znát, že má člověk člověka rád,** říkají naši srdcaři. A Srdce s láskou darované vám v tom pomůže! Vaše práce potěší někoho, komu právě není do zpěvu, kdo vaši snahu ocení a komu dodáte tolik potřebnou sílu.
- 2** Když někomu uděláte radost, **přinese to hřejivý pocit a radost i vám.** Vyzkoušejte to a uvidíte, že to stoprocentně funguje! Protože nejšťastnější je ten, kdo pomáhá.
- 3 Srdce s láskou darované je zábava.** Budete s kamarády vymýšlet nové věci, pracovat na společném díle, pod rukama vám vznikne něco jedinečného, na co budete právem hrdí.
- 4 Zapojit se do celostátního projektu, který má dlouhou tradici, je prestižní záležitost.** Navíc reprezentovat svoji školu nebo organizaci, to se jen tak někomu nepoštěstí.
- 5** Díky soutěži **můžete získat nové přátele, ale také se něco nového dozvědět a něco zažít!** Práce ostatních týmů vás určitě inspirují a obohatí.
- 6** Jak říkají organizátoři, **vítězem Srdce s láskou darovaného je každý, kdo se zúčastní.** Takže zklamání či nezdar jsou naprosto vyloučené.
- 7** Soutěžních kategorií je moc, **šance na medailové umístění je tedy vysoká.**
- 8** Třeba právě vy budete pozváni na **slavnostní vyhlášení vítězů přímo do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.** A to je opravdu zážitek!
- 9** **No, a koho by nepotěšil dárek?** Těch je tradičně nachystáno velké množství a určitě se budou líbit.
- 10** **A být u jubilejního 10. ročníku – to je jednou za život, tak si to přece nenecháte ujít!**

Pojďte s námi do toho!

Vaši organizátoři Srdce s láskou darovaného

Pravidla 10. ročníku

O co nám všem společně jde

Podpora tradičních lidských hodnot, jako jsou láska, přátelství, rodina, vzájemná úcta.

Podpora týmové práce a rozvoj tvůrčích dovedností dětí.

Podpora mezigeneračního dialogu.

Radost z vlastnoručně vytvořených výrobků i z darování, sdílení radosti v kolektivu.

Účastníkem projektu Srdce s láskou darované se mohou stát kolektivy z mateřských a základních škol, družiny, kolektivy dětí z dětských domovů, ZUŠ, mateřských center a ostatní dětské kolektivy, třeba i děti se svými rodiči (nejméně 2 a nejvíce 30 dětí/kolektiv), které splní stanovená pravidla. Do soutěže se nemohou přihlásit jednotlivci. **Každý ze soutěžních kolektivů může přihlásit i více projektů; škola/zařízení může zaslat libovolný počet příspěvků různých kolektivů.**

U každého projektu je soutěžní jedna fotografie a jeden text libovolného žánru, z nichž bude zřejmé, komu je práce určena a proč. Soutěžící mají možnost dále nahrát do přihlášky až pět fotografií a video dokumentující proces tvorby i předání. Porota bude hodnotit celý tento proces a videoprezentace vítá!

Přihlášku lze podat pouze elektronicky prostřednictvím webových stránek www.srdceslaskou.cz. Podáním přihlášky soutěžící dávají organizátorům soutěže automaticky souhlas s možným publikováním svých

příspěvků, fotografií i videoprezentací a se zasláním časopisu AGE na adresu uvedenou v přihlášce.

Předepsaný formát fotografií je jpg, velikost A4, rozlišení 300 dpi (maximální možné rozlišení/kvalita fotografie; vítězné fotografie se budou zveřejňovat v časopise, proto musí mít tiskovou kvalitu). Předepsaný formát textu/příběhu je word, rozsah od 1000 do 5000 znaků. Videoprezentace by měla mít maximální délku 6 minut (prosíme o dodržení daného časového limitu).

Pozn.: Galerii soutěžních prací na srdceslaskou.cz generuje program přesně podle toho, jak jste přihlášku vyplnili. Věnujte proto jejímu vyplňování náležitou pozornost. Děkujeme.

V předešlých ročnících se bohužel stávalo, že někteří soutěžící použili k videu neoprávněně písně jiných autorů bez jejich souhlasu. Proto byla některá videa administrátorem YouTube smazána. Z toho důvodu použijte vlastní hudbu nebo si předem vyžádejte souhlas autorů písní.

- Soutěžní příspěvky je možné zaslat od 1. 11. 2023 do 10. 3. 2024.
- Soutěží se ve 2 kategoriích (u smíšených skupin rozhoduje věk u převažujícího počtu dětí):
 - Základní škola (3. až 9. ročníky),
 - Mateřská škola + 1. a 2. ročníky ZŠ.
- Zvláštní ceny, které platí pro obě kategorie:
 - Zvláštní cena pro školu,
 - Zvláštní cena předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR,
 - Zvláštní cena ministra práce a sociálních věcí za rozvoj mezigenerační spolupráce a solidarity,
 - Zvláštní cena za šíření projektu v zahraničí.
- Uzávěrka přihlášek je 10. 3. 2024, rozhoduje datum odeslání elektronické přihlášky.
- Soutěž bude vyhodnocena do 30. 5. 2024.
- Výsledky budou zveřejněny na webových stránkách www.srdceslaskou.cz a v časopise AGE; v průběhu roku 2024 pak mohou být v AGE a na Facebooku Srdceslaskou uveřejněny jednotlivé příběhy, fotografie, videa, rozhovory s vítěznými týmy, reportáže atd.
- Slavnostní setkání vítězů se bude konat na jaře 2024 v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR v Praze, pokud tomu nezabrání epidemická situace.

Celostátní soutěž Srdce s láskou darované je nedílnou součástí projektu AGE a vydavatelství ANTECOM jako její organizátor postupuje při její organizaci v souladu s pravidly GDPR a ve shodě s nimi jedná v oprávněném zájmu. Předávání cen bude snímáno médii. Z tohoto důvodu vyjadřují hosté svou účastí souhlas s pořízením a použitím audiovizuálního záznamu, který může obsahovat obrazové a zvukové záznamy týkající se těchto osob či jejich projevů osobní povahy.

Představujeme porotu 10. ročníku celostátního projektu Srdce s láskou darované

JAN SCHMID
zakladatel a ředitel
Studia Ypsilon

JANA JENŠÍKOVÁ
jednatelka vydavatelství ANTECOM,
zakladatelka projektu
Srdce s láskou darované

MARIAN JUREČKA
vicepremiér a ministr práce
a sociálních věcí

MARKÉTA PEKAROVÁ ADAMOVÁ
předsedkyně Poslanecké
sněmovny Parlamentu ČR

MARTIN DEJDAR
za Studio Ypsilon

MICHAL NESVADBA
umělec,
který svou tvorbu zasvětil dětem

IGOR ROLÍNEK
za ČPP

LENKA HELENA KOENIGSMARK
za Mattel Česká republika

ONDŘEJ ZICHA
za Studio Ypsilon

ANNA MAJEWSKÁ
za vydavatelství ANTECOM

KŘIŠTÁL

Symbolizuje světlo na Zemi, jeho očistnou a léčivou energii

Křišťál nám dodává životní rovnováhu. Působí jako filtr, odebírá nám negativní energii a nabíjí nás tou pozitivní. Povzbuzuje inspiraci, intuici a jasnozřivost. Je vhodný pro meditaci. Chrání nás před nemocemi. Má schopnost pracovat na jakémkoli zdravotním neduhu v těle a pomáhá ho uvést zpět do rovnováhy.

Energie křišťálu působí pozitivně na všech energetická centra v těle. Velmi účinný je i ve zklidňování neuralgických bolestí. Jeho účinky jsou velmi všestranné. Ulevuje například při nevolnostech, závratích, migrénách a bolestech hlavy. Pomáhá při onemocnění kůže a popáleninách, ale také při průjmech a žaludečních nevolnostech.

Křišťál působí jako harmonizující prvek mezi lidských vztahů, především v rodině. V kombinaci s ružením chrání váš domov před elektromagnetickým smogem a zářením, pomáhá neutralizovat patogenní zóny.

Křišťál čistí auru, odstraňuje blokády a nesoulady duše. V magické rovině odporuje všem

protikladům – zlu, negativní energii, černé magii a věčné tmě. Ve formě kyvadla pomáhá určit klady a zápory, ve formě koule podporuje jasnozřivost.

Křišťál je bezbarvá odrůda křemene (SiO_2). Vzniká jako většina křemičitanů vykrystalizováním z magmatu. Je hojně využívaným kamenem ve šperkařství (většinou s vrostlicemi), v laserové technice a radiotechnice, pro výrobu optických přístrojů a ve sklářském průmyslu.

Zdroj: Rachel Hancock: Krystaly
www.milujemekameny.cz

Foto: Shutterstock

Podle antických legend bohové pili víno pouze z křišťálových pohárů. Proto byly v antickém Římě považovány křišťálové džbány a číše za luxusní předměty a pyšnili se jimi jen ti nejbohatší. Povídá se, že císař Nero začal ztrácet moc poté, co v záchvatu hněvu rozbil svou sbírku křišťálových číší.

Srdíčka pro naše SRDČAŘE nám pomohli zajistit majitelé kamenných obchodů Milujeme kameny, kteří jsou také velkými srdcaři. Doporučujeme nahlédnout do jejich internetového obchodu www.milujemekameny.cz

Čirý a průhledný
křišťál je
od dávných
dob považován
za symbol
rovnováhy
a čistoty.

Ypsilonka slaví šedesátiny

^
Z vydařené zkoušky hry
Komedianti. Autor a režie: Arnošt
Goldflam (na fotu uprostřed
v první řadě). Hra měla premiéru
letos v listopadu

Sezona 2023–2024 je pro Studio Ypsilon výjimečná! Připomínáme si totiž jubilejních 60 let od založení divadla v roce 1963. Kromě nových inscenací se při této příležitosti chystá řada dalších počinů, z nichž některé v nedávné době už s úspěchem proběhly, jiné teprve přijdou.

Brzy například vyjde dlouho očekávaná kniha **Divadelní plakáty Jana Schmida a další jeho příležitostné kreace** a na jaro se v Pražském domě fotografie chystá velká výstava mapující historii Studia Ypsilon. Bude toho ovšem ještě více, s přesahem i do další sezony 2024–2025, ve které budou oslavy pokračovat s připomínkou šedesáti let od uvedení první premiéry **Encyklopedické heslo XX. století** v roce 1964.

Ohlédnutí

První z řady oslavných představení a událostí byl v úterý 31. října velkolepý večer **Slavné narozeniny a my aneb Večerní jazz je lásky čas**. Pozváno bylo mnoho hostů a celé to bylo především o hudbě, která, jak v jednom z nedávných rozhovorů osvětlil zakladatel a líder

Ypsilonky Jan Schmid „*je s Ypsilonkou propojena všemi možnými způsoby od začátku*“.

O převážně improvizovaném večeru plném nejen jazzu, ale taky vážné hudby dále řekl: „*Téma vzniklo už před lety, když jsme hostovali v USA a v Kanadě. Bylo to na výletě Ypsilonky lodí na Tisíc ostrovů na řece sv. Vavřince v Kanadě. Zastavili jsme u jednoho z nich, kde stál letní dům Irvinga Berlina, před kterým jsme si všichni společně potichu zazpívali jeho Alexander's Ragtime Band. Tehdy se zrodil nápad věnovat jemu i dalším swingovým velikanům, jako byli Gershwin, Goodman, Crosby, Astaire, ale i jiným a i současným osobnostem v oboru někdy v květnu v Ypsilonce narozeninový jazzový večer... To jsme poprvé uskutečnili teprve vloni a pro velký úspěch zopakovali ještě dvakrát.*“ V říjnu se tak mimořádný večer odehrál už počtvrté.

Druhou podzimní událostí bylo v úterý 21. listopadu uvedení prvního dílu nového cyklu dokumentárních podvečerů **Akta Ypsilon**. Jeho součástí se stalo otevření první z řady fotografických výstav, které postupně zmapují neuvěřitelných 60 let Studia Ypsilon. Výstava fotografií bude k vidění ve foyer divadla do března 2024.

Na vernisáž poté navázal první díl dokumentárního podvečera, jehož součástí byla unikátní projekce krátkého filmu **Carmen nejen podle Bizeta**, který Evald Schorm natočil v pohnutém roce 1968 podle stejnojmenné inscenace Jana Schmida z roku 1966. Následovala beseda s tvůrci a pamětníky, režisérem a hercem Janem Schmidem, hercem Janem Valou, teatrologem Vladimírem Justem a filmovým historikem Janem Bernardem, kteří zasvěceně pohovořili o počátcích Ypsilonu a nakonec také zodpověděli nejednu otázku zvědavých diváků.

Premiéry

„Tak jako jsou lidé různí, tak i výběr titulů je různorodý se zaměřením na proměny mentality a soustředěním se na smích, který neodvádí od hloubavosti a zároveň i léčí,“ zdůrazňuje Jan Schmid ohledně letos plánovaných premiér.

První premiérou (28. 11.) k šedesátinám Ypsilonu byla hra **Komedianti** od autora i režiséra Arnošta Goldflama, která vychází ze vzpomínek herců z 19. a první části 20. století, kdy existovaly herecké skupiny pod určitým vedením často zkušených principálů. *„Za mého mládí byli v divadlech herci, kteří takové kočování ještě zažili. Mnozí z nich popsali svůj veselý i trudný herecký život ve vzpomínkách, často zpracovaných v knihách*

našich spisovatelů. Pokusil jsem se pročíst zachované vzpomínky a knihy, a to mi bylo inspirací pro moji hru,“ vysvětlil autor.

Druhou zjara plánovanou je autorská inscenace s pracovním názvem **O houbách** v režii Martina Tichého. Očekává se žhavá kolektivní improvizace vycházející ze společného hloubání o houbách, v nichž bude možná nalezeno dokonce i mystérium života na Zemi. Závěr sezony pak bude patřit třetímu velkému titulu, nové hře Milana Uhdeho **Faustiáda** v režii Juraje Nvoty, který se tímto po dvaceti letech opět vrací do Ypsilonky.

A dalších počínů větších či menších je samozřejmě více. V prosinci ještě například Českou televizi realizované natáčení autorské hry Jana Schmida **Spálená 16**, současné kmenové inscenace Studia Ypsilon odkrývající historii domu, kde divadlo sídlí, a potažmo celé ulice. A opominout nelze ani druhý ročník **Festiválku pro děti**.

Inu, veselme se a těšme se s Ypsilonkou a nechme se ještě mnohým překvapit!

Text: Eva Kulová

Foto: Dušan Dostál, Miroslav Melena,
Ondřej Zicha

^
Slavné narozeniny a my
aneb Večerní jazz je lásky čas.
Slavnostní improvizovaný večer
plný hudby se u příležitosti
šedesátin Ypsilonu konal
31. 10. 2023

<
Carmen nejen podle Bizeta
(1966). Na snímku Jan Schmid
a Jitka Nováková

S roboty to umíme aneb Hurá do Full Volume!

^
Účastníci VEX IQ Soutěž 2023
před pražskou O2 arenou

VEX IQ soutěž

4 ročníky

2018 – PVA Letňany

2019 – PVA Letňany

2022 – CIIRC, ČVUT

2023 – O2 arena

Přes 100 týmů

99 včetně zahraničních
týmů z Německa, Polska
a Slovinska

Mezinárodní soutěže

VEX Worlds, Dallas, USA

Baltic Open, Riihimäki, Finsko

Baltic Open, Pärnu, Estonsko

Slovenian Open, Ptuj, Slovinsko

Máte ve škole šikovné děti? Hledáte náplň do robotického kroužku? Zapojte se do soutěže VEX IQ Robotics competition Full Volume. Letošním úkolem je přemístit různě velké bloky do cílových branek a na konci zápasu umístit roboty do parkovací zóny.

Tato hra se hraje na obdélníkovém hřišti o rozměrech 6 x 8 dlaždic. Dva roboti soutěží v Týmové výzvě jako aliance v 60sekundových týmových zápasech a spolupracují na získávání bodů. Týmy také soutěží ve Výzvě robotických dovedností. Tato výzva se skládá ze zápasu řidičských dovedností, které budou plně řízeny řidičem, a zápasu programátorských dovedností, které budou autonomní s omezenou lidskou interakcí.

V pražské O2 areně soutěžilo v červnu 28 týmů ze čtyř zemí

Ročník 2023 probíhal v závěru minulého školního roku v prostorách O2 areny v Praze. Zapojilo se do něj 22 týmů základních škol z České republiky, ale také 6 zahraničních týmů z Německa, Slovinska a Polska.

Týmovou výzvu ovládly zahraniční týmy The Rockys z Německa a Team Wall-E ze Slovinska. Výzvu robotických dovedností získali s velkou převahou také The Rockys.

Z českých týmů si nejlépe vedli Boys in Black ze Základní školy Lidická v Hrádku nad Nisou. Bylo vidět, že zúročili zkušenosti nejen z předchozích ročníků, ale také ze zahraničních soutěží. Tento tým nás letos na jaře reprezentoval i na VEX World v americkém Dallasu.

Cenu poroty za neotřelý design si odvezl tým Robokidi3 ze ZŠ Bezdrevská v Českých Budějovicích. Porota se rozhodla ocenit i příkladné sportovní chování členů polského týmu Resovia Cyber Stars, kteří ochotně a s úsměvem pomáhali a povzbuzovali ostatní týmy.

Obtížnost zadání a úroveň soutěžících i sofistikovanost robotů se každým rokem zvyšuje a ukazuje se, že se vyplácí věnovat se přípravě od začátku školního roku. Chceme-li uspět v mezinárodní konkurenci, musíme trénovat.

Zdroj: AV Media Systems

Více informací:
soutezvex@avmedia.cz
www.soutezvex.cz

Soutěžní sezona 2023–2024 Full Volume

Co je nového a lepšího?

- Soutěžíme celý školní rok – více soutěží, malých, velkých i největších.
- Motivujeme děti – sbírání zkušeností, setkávání, cestování.
- Plně podle mezinárodních pravidel – profesionálně připravená celosvětová soutěž.
- Průběžné porovnávání soutěžních výsledků s týmy z celého světa.

Časový harmonogram

- Prosinec, leden – regionální krajská kola.
- 1. 2. 2024 – nominační soutěž pro světové finále VEX Worlds.
- 5. 6. 2024 – VEX IQ Czech Open.
- Možnost účastnit se evropských soutěží v partnerských zemích – Finsko, Estonsko, Polsko, Slovinsko.

Registrace týmů

- Oficiálně přes REC Foundation/Robotevents.com – <https://www.robotevents.com/>.
- S registrací vám rádi pomůžeme, kontaktujte nás na soutezvex@avmedia.cz.

Číslo osm nás postaví na pevnou zem

Zabezpečení a ochrana našeho domova

Čínský nový rok začne v neděli 10. února 2024 ve znamení Draka – živel dřevo, barva zelená. Drak je přitom jedním z hlavních symbolů čínské astrologie a je známý svou moudrostí, silou a úspěchem. Živel dřevo mu propůjčí velkou schopnost regenerace a samoléčebné schopnosti.

Rok 2024 bude výrazným obratem k lepšímu a odrazem ode dna. Z numerologického hlediska zavládne číslo osm, které hovoří o našich jistotách. Musíme se zamyslet nad naším bezpečím, nad tím, že potřebujeme střechu nad hlavou a každý den jíst. Má to spojitost i s řešením globálního oteplování, přírodních katastrof, našich podmínek k životu na této planetě.

Uran ve znamení Býka hovoří o tom, že ten největší neklid a nejistota budou naše základní existenční podmínky. Mocné postavení planety Pluto k Neptunu mluví o očistě přírody. Všechno, co pro přírodu a naši planetu uděláme, bude mít zelenou, bude to ale znamenat mnohá omezení pro člověka. Dále se budeme muset zamyslet nad svým životním stylem, životosprávou, nad tím, co jíme, jestli se dostatečně hýbeme a zda jsme se příliš neodklonili od zdravého životního stylu a moudrých rad našich předků.

Zejména první polovina roku se bude odvíjet v tomto duchu. Změňte svůj postoj k životu

a přehodnoťte hierarchii svých hodnot. Saturn, který bude po většinu roku v Rybách, nás bude tlačit k tomu, abychom zapracovali na svém lepším já – přiblížili se duchovnu, umění a ezoterice.

První polovina roku bude chránit Býky před vším zlým a nebezpečným, štěstí bude přát Rakům, Pannám, Kozorohům a Rybám, druhá polovina roku bude nakloněna Blížencům, Lvům, Vahám, Vodnářům a Beranům.

Štíři a Střelci by si měli dát pozor na nebezpečné změny a pokušení.

Kalendárium leden–březen 2024

Leden

Novoluní 11. ledna v 12.57 dá většině z nás šanci udělat velkou životní změnu. Sem směřujte svá novoroční předsevzetí.

Splňte si nějaké tajné přání!

Úplněk 25. ledna v 18.53 – připravte se na potíže ve vztazích. I tam, kde to bývá v klidu a pohodě, přijde výbuch sopky.

Nedržte se příliš starých věcí, ve výhodě budou ti, co umějí improvizovat.

Musíme
myslet na své
děti a své
jistoty.

Únor

Novoluní 9. února v 23.58 – dávejte si pozor na své jistoty, může se vám otřást zem pod nohama. Ve světovém měřítku to budou nebezpečné dny.

Vyhnete se raději místům, kde se koncentruje moc lidí!

Úplněk 24. února v 13.30 – zklidnění situace, nastane mír a velké šance uklidnit vášně a konflikty.

Staňte se smířčími soudci, uvidíte, že se vám to vrátí.

Březen

Novoluní 10. března v 10.00 – krásný čas na lásku a přátelství. Nejvíce se bude dařit umění, Múzy budou líbat všechny, i ty bez talentu.

Vydejte se za kulturou a vyznejte se ze svých citů.

Úplněk 25. března v 8.00 – boží mlýny budou mlít ve velkém. Kdo si zaslouží trest, dočká se ho, naopak to budou skvělé dny pro každého dobrého člověka, který byl pracovitý a slušný.

Jestli jste nevěřili ve spravedlnost, tak teď vás život přesvědčí.

^
V knize Olgy Krumlovské Rok zeleného Draka se čtenáři také dozví, jaké jsou druhé zvíře podle hodiny narození, protože jsme kombinací dvou znamení. A podle této kombinace je vypracovaná předpověď na rok 2024

Text: Olga Krumlovská
Foto: Shutterstock a archiv
autorky

PhDr. Olga Krumlovská, astroložka a spisovatelka. Vystudovala Fakultu žurnalistiky Univerzity Karlovy. Pracovala v mnoha médiích, již téměř třicet let publikuje knihy zaměřené zejména na jógu, astrologii a ezoteriku. Za svou knihu Místa, která léčí získala v roce 2020 novinářskou cenu Czech Travel Press.

Mattel,

věrný partner celostátního projektu Srdce s láskou darované

Mattel je americký výrobce hraček se sídlem ve slunné Kalifornii. Společnost existuje od roku 1945 a možná nevíte, že její název je složen z počátečních slabik jmen jejích dvou zakladatelů. Mattel, to je především panenka Barbie, ale také Hot Wheels, Fischer-Price, Mašinka Tomáš, Monster High či Scrabble. Firma je druhým největším výrobcem hraček na světě, působí ve 35 zemích a prodává své výrobky ve více než 150 státech. Ve spolupráci s vydavatelem časopisu AGE, společností Antecom, dělá Mattel českým dětem velkou radost i jako spolehlivý partner projektu Srdce s láskou darované.

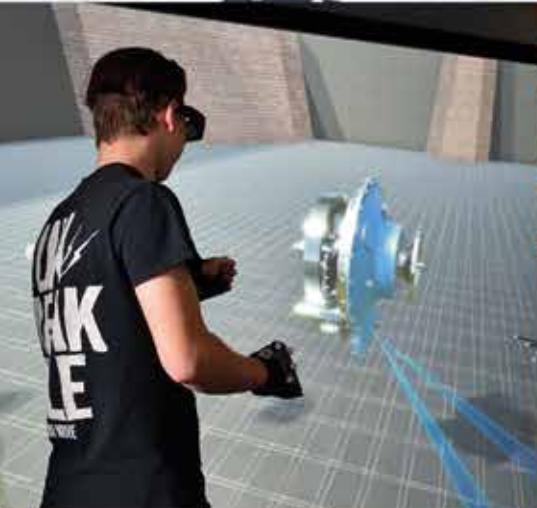
Děkujeme za radost, kterou rozdáváte!

MODERNÍ ZPŮSOBY VÝUKY

- INTERAKTIVITA A ZAPOJENÍ ŽÁKŮ
- ROBOTIKA A POLYTECHNIKA
- 3D A VIRTUÁLNÍ REALITA
- VÝUKA JAZYKŮ
- PŘÍRODNÍ VĚDY

Hrdý partner
celostátního projektu

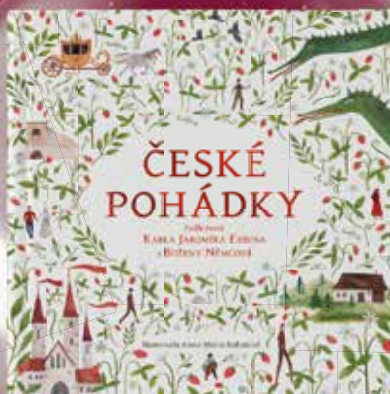
AV MEDIA
SYSTEMS

skoly@avmedia.cz
www.avmedia.cz

TADY ŽIJÍ VÁNOCE

luxor.cz

LUXOR

Nabídka platí do vyprodání zásob v prodejnách Luxor a na luxor.cz.
Nabídka se může dle množství zásob v jednotlivých prodejnách a na e-shopu lišit.